
Strategia Rozwoju Miasta Lubań na lata 2026-2035

Opracowane przez:
www.CentrumFunduszyUE.pl

Spis treści

WSTĘP	6
PODSTAWOWE INFORMACJE O MIEŚCIE LUBAŃ	7
WNIOSKI Z DIAGNOZY	8
WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI SPOŁECZNEJ	8
WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI GOSPODARCZEJ	10
WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI PRZESTRZENNEJ	11
WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWEJ	12
WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO	13
CHARAKTERYSTYKA UCZESTNIKÓW BADANIA	13
MIASTO LUBAŃ W OPINII MIESZKAŃCÓW	14
WIZJA I MISJA	16
CELE STRATEGICZNE W SFERZE SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ, PRZESTRZENNEJ I KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWEJ	18
KIERUNKI DZIAŁAŃ PODEJMOWANE DO OSIĄGNIĘCIA CELÓW STRATEGICZNYCH.....	21
OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ ORAZ WSKAŹNIKI ICH OSIĄGNIĘCIA .	28
MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ	38
SYSTEM OSADNICZY	38
SYSTEM PRZYRODNICZY	39
SYSTEM TRANSPORTOWY.....	39
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I SPOŁECZNA	40
Infrastruktura techniczna	40
Infrastruktura społeczna.....	40
OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI	41

USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ.....	42
ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, W TYM OCHRONY POWIETRZA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU.....	42
ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	43
KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW, W TYM OKREŚLENIA SZCZEGÓLNYCH POTRZEB W ZAKRESIE NOWEJ ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ	44
SZCZEGÓLNE POTRZEBY W ZAKRESIE NOWEJ ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ	45
ZASADY LOKALIZACJI OBIEKTÓW HANDLU WIELKOPOWIERZCHNIOWEGO.....	46
ZASADY LOKALIZACJI KLUCZOWYCH INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO	47
KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI, INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ.....	49
ZASADY LOKALIZACJI URZĄDZEŃ WYTWARZAJĄCYCH ENERGIĘ O MOCY ZAINSTALOWANEJ PRZEKRACZAJĄCEJ 500 KW	50
ZASADY LOKALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ MOGĄCYCH ZNACZĄCO ODDZIAŁYWAĆ NA ŚRODOWISKO	51
ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	51
ZASADY KSZTAŁTOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA OBSZARACH ZDEGRADOWANYCH I OBSZARACH REWITALIZACJI ORAZ OBSZARACH WYMAGAJĄCYCH PRZEKSZTAŁCENIE, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI.....	52
PLAN PRZECIWDZIAŁANIA SKUTKOM SUSZY NA LATA 2021-2027	53
PLAN GOSPODAROWANIA WODAMI NA OBSZARZE DORZECZA ODRY.....	53
PLAN ZARZĄDZANIA RYZYKIEM POWODZIOWYM DLA OBSZARU DORZECZA ODRY	55
OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI	56
MIASTA ŚREDNIE TRACĄCE FUNKCJE SPOŁECZNO-GOSPODARCZE	56

PRZYGRANICZNY OBSZAR FUNKCJONALNY.....	57
OBSZAR FUNKCJONALNY CENNY PRZYRODNICZO	58
SUDECKI OBSZAR FUNKCJONALNY	58
TERENY ZAMKNIĘTE I OBSZARY OGRANICZONEGO UŻYTKOWANIA.....	59
GMINY, W KTÓRYCH ZLOKALIZOWANE SĄ UDOKUMENTOWANE NIEZAGOSPODAROWANE ZŁOŻA KOPALIN O ZNACZENIU OGÓLNOKRAJOWYM I REGIONALNYM	59
SYSTEM REALIZACJI STRATEGII, W TYM WYTYCZNE DO SPORZĄDZENIA DOKUMENTÓW ..	60
RAMY FINANSOWE I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	68
ZAŁOŻENIA OGÓLNE.....	68
STRUKTURA FINANSOWANIA	68
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	69
ZASADY ZARZĄDZANIA FINANSOWANIEM STRATEGII.....	69
SPIS TABEL	70

WSTĘP

Strategia Rozwoju Miasta Lubań na lata 2026–2035 jest dokumentem planowania strategicznego na poziomie lokalnym, wyznaczającym długofalowe cele, kierunki oraz priorytety rozwoju. Dokument ten jednocześnie stanowi podstawowy instrument prowadzenia lokalnej polityki rozwojowej, umożliwiającą skoordynowane i spójne działania samorządu w sferę społeczną, gospodarczą, przestrzenną i klimatyczno-środowiskową

w perspektywie średnio- i długoterminowej.

Przepisy z ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwojowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 198) określają zasady realizacji oraz monitorowania polityki rozwoju na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym. Zgodnie z tą ustawą, strategia rozwoju jest dokumentem o charakterze kierunkowym, integrującym działania różnych podmiotów publicznych i niepublicznych wokół wspólnych celów rozwojowych.

Bezpośrednią podstawę formalną rozpoczęcia prac nad Strategią stanowi Uchwała Nr XIV/71/2025 Rady Miejskiej w Lubaniu z dnia 28 stycznia 2025 r. w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Miasta Lubań do 2035 roku oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2025 r. poz. 5530). Uchwała ta została następnie zmieniona Uchwałą Nr XXVI/135/2025 Rady Miejskiej w Lubaniu z dnia 9 grudnia 2025 r. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z dnia 19 grudnia 2025 r., poz. 5530), w zakresie doprecyzowania harmonogramu oraz procedur związanych z opracowaniem dokumentu.

Podstawę merytoryczną opracowania Strategii Rozwoju Miasta Lubań do 2035 roku stanowi Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej Miasta Lubań, która pozwoliła na identyfikację kluczowych uwarunkowań, potencjałów oraz problemów rozwojowych Miasta. Wnioski płynące z diagnozy stanowią punkt wyjścia do formułowania celów strategicznych, kierunków działań oraz interwencji publicznych zaplanowanych w niniejszym dokumencie.

PODSTAWOWE INFORMACJE O MIEŚCIE LUBAŃ

Lubań jest miastem położonym w południowo-zachodniej Polsce, w województwie dolnośląskim, pełniącym funkcję stolicy powiatu lubańskiego. Miasto posiada status gminy miejskiej i graniczy z gminą wiejską Lubań, gminą Siekierzyn oraz gminą Platerówka. Przez teren Miasta przepływa rzeka Kwisa oraz jej dopływ – rzeka Siekierka.

Powierzchnia administracyjna Miasta wynosi 16,12 km², co stanowi około 2,6% całkowitej powierzchni powiatu. Lubań położony jest w obrębie Pogórza Izerskiego, na przedpolu Gór Izerskich, co wpływa na ukształtowanie terenu oraz warunki środowiskowe.

Według danych na koniec 2024 roku, liczba mieszkańców Miasta Lubań wynosiła 19 257 osób – 9 057 mężczyzn (47,03% ogółu) i 10 200 kobiet (52,97% ogółu).

WNIOSKI Z DIAGNOZY

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz. 198), opracowanie strategii rozwoju poprzedzone jest przygotowaniem kompleksowej diagnozy obejmującej uwarunkowania społeczne, gospodarcze, przestrzenne oraz klimatyczno-środowiskowe. Na jej podstawie w Strategii formułowane są wnioski diagnostyczne, które syntetyzują najważniejsze ustalenia analityczne.

Wnioski te zostały opracowane w oparciu o zestawienie danych statystycznych, analizę jakościową oraz wyniki analizy SWOT, a także z wykorzystaniem rezultatów badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców Lubań. Ich celem było uchwycenie kluczowych tendencji rozwojowych, potencjałów oraz problemów wpływających na funkcjonowanie Miasta.

Tak opracowane wnioski z diagnozy stanowiły punkt wyjścia do przygotowania części kierunkowej Strategii. W szczególności posłużyły do sformułowania wizji rozwoju Miasta, określenia celów strategicznych i kierunków działań, identyfikacji kluczowych projektów przewidzianych do realizacji, a także do wypracowania modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej wraz z rekomendacjami w zakresie polityki przestrzennej oraz wskazaniem obszarów strategicznej interwencji.

Uzupełnieniem analiz diagnostycznych było przeprowadzenie badania ankietowego wśród mieszkańców Miasta Lubań. Jego celem było rozpoznanie faktycznych potrzeb społeczności lokalnej oraz zebranie opinii dotyczących poziomu rozwoju Miasta. Uzyskane wyniki umożliwiły identyfikację postrzeganych barier, oczekiwań oraz kierunków dalszego rozwoju, które zostały uwzględnione w procesie formułowania zapisów Strategii.

WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI SPOŁECZNEJ

1. W latach 2019–2024 liczba mieszkańców Miasta Lubań zmniejszyła się o około 8,1%, wykazując utrzymującą się tendencję depopulacyjną.
2. Struktura ludności Miasta Lubań w ostatnich latach charakteryzuje się znaczącą przewagą liczebną kobiet z wysokim współczynnikiem feminizacji oscylującym na poziomie 112–113.

3. W analizowanym okresie odnotowano ujemny przyrost naturalny oraz malejącą liczbę urodzeń, co w połączeniu z odpływem migracyjnym osób w wieku produkcyjnym pogłębia proces starzenia się społeczeństwa Miasta Lubań.
4. Miasto Lubań zapewnia szeroką dostępność do wychowania przedszkolnego w placówkach miejskich i niepublicznych.
5. System opieki nad dziećmi do lat trzech w Mieście Lubań obejmuje zarówno żłobki publiczne, jak i niepubliczne, jednak utrzymująca się depopulacja może zmniejszać zapotrzebowanie usługi opiekuńcze dla dzieci w kolejnych latach.
6. Publiczne szkoły podstawowe w Mieście Lubań charakteryzują się stabilnym poziomem nauczania, wysokimi kwalifikacjami kadry pedagogicznej oraz aktywnym udziałem uczniów w konkursach i programach edukacyjnych.
7. Miasto Lubań realizuje programy wspierania uczniów uzdolnionych oraz rozwija zaplecze sportowe i edukacyjne szkół, co sprzyja wszechstronnemu rozwojowi dzieci i młodzieży, mimo niekorzystnych trendów demograficznych.
8. System pomocy społecznej Miasta Lubań funkcjonuje w sposób ciągły i stabilny, jednak zmniejszająca się liczba przyznawanych świadczeń nie eliminuje ryzyka narastania problemów wykluczenia wśród seniorów i osób długotrwale bezrobotnych.
9. W strukturze społecznej Miasta Lubań obserwuje się rosnący udział osób starszych, co zwiększa zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze, zdrowotne oraz działania z zakresu aktywizacji seniorów.
10. Dostępność do podstawowej opieki zdrowotnej w Mieście Lubań jest zapewniona, jednak ograniczony dostęp do specjalistycznych świadczeń zdrowotnych stanowi istotną barierę jakości życia mieszkańców.
11. Funkcjonowanie pogotowia ratunkowego oraz systemu ratownictwa medycznego w Mieście Lubań zwiększa poziom bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców, jednak wymaga dalszych inwestycji w sprzęt i infrastrukturę.
12. Miasto Lubań dysponuje rozbudowaną ofertą kulturalną i sportowo-rekreacyjną, opartą m.in. na działalności Miejskiego Domu Kultury, bibliotek, muzeum oraz obiektów sportowych, co sprzyja integracji społecznej.

13. Miasto Lubań sukcesywnie rozwija sieć szlaków pieszych i rowerowych.
14. Pomimo dostępności infrastruktury społecznej, część obiektów użyteczności publicznej pozostaje niedostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, ograniczając pełną inkluzywność przestrzeni publicznej.
15. W Mieście Lubań funkcjonuje wiele organizacji pozarządowych, które aktywnie angażują się w różnorodne działania społeczne, kulturalne, edukacyjne i sportowe.
16. W latach 2018–2024 nastąpił spadek liczby osób uprawnionych do głosowania, czemu towarzyszył spadek frekwencji wyborczej oznaczając obniżenie aktywności obywatelskiej.
17. Frekwencja wyborcza niższa niż średnia krajowa;
18. Zasoby mieszkaniowe Miasta Lubań charakteryzują się niedoborem mieszkań komunalnych oraz pogarszającym się stanem technicznym lokali, co utrudnia realizację zadań w zakresie zaspokajania potrzeb mieszkaniowych mieszkańców.

WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI GOSPODARCZEJ

1. W latach 2019–2024 poziom bezrobocia w Mieście Lubań pozostawał niższy niż średnia powiatowa i wojewódzka, co świadczy o relatywnie dobrej sytuacji na lokalnym rynku pracy.
2. W strukturze osób pozostających bez pracy występuje ryzyko długotrwałego bezrobocia, szczególnie wśród osób o niższych kwalifikacjach oraz w starszych grupach wiekowych (wykluczenie zawodowe niektórych grup).
3. Struktura gospodarcza Miasta Lubań opiera się głównie na mikroprzedsiębiorstwach, które stanowią dominującą formę działalności gospodarczej, ograniczając potencjał innowacyjny i inwestycyjny lokalnej gospodarki. Ograniczona liczba średnich i dużych przedsiębiorstw w Mieście Lubań wpływa na niski poziom dywersyfikacji gospodarki oraz zwiększa jej wrażliwość na wahania koniunktury gospodarczej.
4. Korzystne położenie komunikacyjne Miasta Lubań w ciągu drogi krajowej nr 30 oraz w pobliżu autostrady A4 stwarza potencjał do rozwoju działalności gospodarczej, logistycznej i usługowej.

5. Dochody budżetowe Miasta Lubań wzrosły w latach 2019–2024, jednak wynik budżetu charakteryzował się zmiennością i okresowymi deficytami. Pomimo występowania deficytów budżetowych, ich skala nie zagroziła stabilności finansowej Miasta.

WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI PRZESTRZENNEJ

1. Miasto Lubań posiada niemal 100% pokrycia powierzchni miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, sprzyjając procesom inwestycyjnym.
2. Układ komunikacyjny Miasta przez koncentrację funkcji usługowych charakteryzuje się wysokim natężeniem ruchu w centrum, przy jednoczesnym braku obwodnicy i niedostatecznej liczbie miejsc parkingowych.
3. Infrastruktura drogowa, wodno-kanalizacyjna i kanalizacja deszczowa w Mieście Lubań były sukcesywnie modernizowane w latach 2019–2024, jednak część sieci wykazuje oznaki zużycia technicznego i wymaga dalszych inwestycji.
4. W latach 2019–2024 realizowano inwestycje w modernizację dróg lokalnych i chodników, jednak część infrastruktury drogowej nadal wymaga dalszych działań remontowych.
5. Stan sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Mieście Lubań ulegał stopniowej poprawie w latach 2019–2024, jednak starzejące się odcinki sieci zwiększają ryzyko awarii i strat przesyłowych.
6. Kanalizacja deszczowa w Mieście Lubań charakteryzuje się niewystarczającą przepustowością, co w połączeniu z intensywnymi opadami zwiększa ryzyko lokalnych podtopień.
7. Ograniczona dostępność wolnych terenów inwestycyjnych w granicach administracyjnych Miasta Lubań może utrudniać lokalizację nowych przedsięwzięć gospodarczych o większej skali.
8. Miasto Lubań prowadzi systematyczne działania w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej, jednak rosnące koszty utrzymania i modernizacji sieci mogą stanowić obciążenie dla budżetu Miasta w kolejnych latach.

9. Położenie Miasta Lubań w ciągu drogi krajowej nr 30 oraz w pobliżu autostrady A4 stwarza potencjał rozwojowy, który wymaga lepszego powiązania z układem wewnętrznym Miasta.
10. Dalszy rozwój przestrzenny Miasta Lubań wymaga zintegrowanych działań planistycznych, komunikacyjnych i infrastrukturalnych, ukierunkowanych na poprawę funkcjonalności przestrzeni i jakości życia mieszkańców.

WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWEJ

1. Miasto Lubań położone jest w południowo-zachodniej Polsce, w dolinie rzeki Kwisy, na obszarze Pogórza Izerskiego, co determinuje uwarunkowania hydrologiczne, klimatyczne i krajobrazowe.
2. Ukształtowanie terenu Miasta Lubań ma charakter łagodnie pofałdowany, typowy dla obszarów podgórskich, co zwiększa podatność na erozję powierzchniową i spływ wód opadowych.
3. W strukturze środowiska naturalnego Miasta Lubań istotną rolę odgrywają tereny zielone oraz obszary leśne, które pełnią funkcje klimatyczne, rekreacyjne i ochronne.
4. Na terenie Miasta Lubań występują formy ochrony przyrody oraz korytarze ekologiczne, które wzmacniają ciągłość ekosystemów i wymagają uwzględniania w procesach planistycznych i inwestycyjnych.
5. Jakość gleb na obszarze Miasta Lubań jest zróżnicowana, a przewaga gleb o umiarkowanej wartości użytkowej ogranicza potencjał rolniczy, lecz sprzyja funkcjom zurbanizowanym i rekreacyjnym.
6. Stan jednolitych części wód powierzchniowych na obszarze Miasta Lubań wskazuje na konieczność dalszych działań ochronnych, szczególnie w kontekście zanieczyszczeń obszarowych i spływu wód opadowych.
7. System gospodarki odpadami w Mieście Lubań funkcjonuje w sposób ciągły i zgodny z obowiązującymi regulacjami, jednak wymaga dalszego wzmacniania selektywnej zbiórki odpadów oraz działań edukacyjnych.
8. Jakość powietrza w Mieście Lubań pozostaje jednym z kluczowych problemów środowiskowych, szczególnie w sezonie grzewczym, ze względu na emisję z indywidualnych źródeł ciepła (niska emisja) – realizacja programu „Czyste

Powietrze”, przyczynia się do stopniowej wymiany nieefektywnych źródeł ogrzewania, jednak tempo zmian pozostaje niewystarczające w skali Miasta.

9. Presja urbanizacyjna oraz rozwój infrastruktury technicznej wymagają zintegrowanego podejścia do ochrony środowiska, uwzględniającego adaptację do zmian klimatu.
10. Zmiany klimatyczne obserwowane w ostatnich latach skutkują zwiększoną częstotliwością intensywnych opadów oraz okresów suszy, co oddziałuje na infrastrukturę wodno-kanalizacyjną Miasta.

WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO

Badanie ankietowe zostało przeprowadzone w formie elektronicznej w terminie od 16 do 31 maja 2025 r. W badaniu udział wzięło 245 respondentów, co pozwoliło na uzyskanie zróżnicowanego obrazu opinii mieszkańców dotyczących funkcjonowania i rozwoju Miasta.

CHARAKTERYSTYKA UCZESTNIKÓW BADANIA

Struktura płci respondentów wskazuje na przewagę kobiet, które stanowiły około 60% ogółu badanych, podczas gdy mężczyźni reprezentowali pozostałe 40% próby. Pod względem wieku największą grupę stanowili respondenci w przedziale 31–40 lat – 27% (67 osób). Niewiele mniejszy udział miały osoby w wieku 41–50 lat, które stanowiły 26% próby (63 osoby). Trzecią co do liczebności grupą byli respondenci w wieku 51–60 lat – 18% (43 osoby).

Analiza poziomu wykształcenia wykazała, że wśród uczestników badania dominowały osoby z wykształceniem wyższym, stanowiące 54% respondentów (133 osoby). Wykształcenie średnie zadeklarowało 29% badanych (72 osoby), natomiast pozostałe osoby posiadały wykształcenie niższego szczebla.

Z punktu widzenia sytuacji zawodowej największy odsetek respondentów stanowiły osoby aktywne zawodowo, które obejmowały 69% próby (168 osób). Emeryci i renciści stanowili 13% ankietowanych (31 osób), natomiast przedsiębiorcy – 10% (24 osoby).

Zdecydowana większość uczestników badania, tj. 91% respondentów (222 osoby), była zameldowana na terenie Miasta Lubań. Jednocześnie 79% ankietowanych (190 osób)

wskazało, że mieszka na terenie Miasta od ponad 15 lat, co świadczy o wysokim udziale osób długotrwale związanych z lokalną społecznością w badaniu ankietowym.

MIASTO LUBAŃ W OPINII MIESZKAŃCÓW

Respondenci najczęściej wskazywali na korzystne położenie Miasta, w tym bliskość terenów zielonych oraz walory środowiskowe i krajobrazowe, jako istotny atut wpływający na jakość życia. Wysoko oceniana była również dostępność podstawowych usług publicznych, w szczególności w zakresie edukacji, opieki przedszkolnej oraz infrastruktury społecznej. Część ankietowanych pozytywnie oceniała także skalę Miasta, sprzyjającą codziennemu funkcjonowaniu oraz poczuciu bezpieczeństwa. Wśród najczęściej wskazywanych obszarów wymagających pilnej interwencji znalazły się poprawa infrastruktury drogowej i komunikacyjnej, w tym stan dróg lokalnych, organizacja ruchu oraz dostępność miejsc parkingowych. Respondenci podkreślali również potrzebę rozwoju rynku pracy, zwłaszcza w kontekście tworzenia nowych miejsc zatrudnienia oraz przyciągania inwestorów. Istotnym zagadnieniem była także poprawa oferty mieszkaniowej, w tym dostępność mieszkań komunalnych oraz poprawa stanu technicznego zasobów mieszkaniowych.

Mieszkańcy pozytywnie odnosili się do realizowanych inwestycji infrastrukturalnych, w szczególności modernizacji wybranych odcinków dróg, chodników oraz przestrzeni publicznych. Wskazywano również na działania w obszarze edukacji i kultury, w tym funkcjonowanie placówek oświatowych oraz instytucji kultury. Część respondentów doceniała także inicjatywy związane z rozwojem oferty rekreacyjnej i sportowej, skierowanej do różnych grup wiekowych. Do najslabiej ocenianych obszarów zaliczono niewystarczającą skuteczność działań w zakresie rozwoju gospodarczego, w szczególności brak widocznych efektów w postaci nowych miejsc pracy oraz ograniczoną liczbę inwestycji zewnętrznych. Respondenci krytycznie odnosili się także do organizacji komunikacji

w centrum Miasta, wskazując na problemy związane z ruchem tranzytowym i parkowaniem. Pojawiały się również opinie dotyczące niedostatecznej skali działań proekologicznych, zwłaszcza w zakresie poprawy jakości powietrza.

Wśród priorytetowych działań i inwestycji mieszkańcy najczęściej wymieniali:

- rozbudowę i modernizację układu drogowego, w tym poprawę bezpieczeństwa ruchu,
- działania na rzecz tworzenia miejsc pracy i wsparcia lokalnej przedsiębiorczości,
- rozwój infrastruktury mieszkaniowej, w tym zasobów komunalnych,
- zwiększenie dostępności terenów zielonych, rekreacyjnych i sportowych,
- poprawę jakości powietrza oraz wdrażanie rozwiązań proekologicznych,
- rozwój oferty skierowanej do młodzieży i seniorów, sprzyjającej integracji społecznej.

WIZJA I MISJA

Istotnym elementem procesu opracowywania Strategii jest sformułowanie wizji i misji Miasta Lubań, których zadaniem jest określenie docelowego kierunku rozwoju, wyznaczenie ram przyszłych działań oraz wskazanie zasad postępowania w długookresowej perspektywie.

Wnioski płynące z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej oraz klimatyczno-środowiskowej, a także opinie mieszkańców zebrane w toku prowadzonych badań, stanowiły podstawę do określenia kluczowych kierunków rozwoju ujętych w wizji i misji Miasta.

Wizja przedstawia pożądany obraz Miasta Lubań w przyszłości, będący efektem realizacji Strategii Rozwoju Miasta Lubań na lata 2026–2035. Odzwierciedla ona wspólne aspiracje mieszkańców oraz władz samorządowych i wyznacza nadrzędny kierunek podejmowanych działań rozwojowych.

Mając na uwadze powyższe uwarunkowania, sformułowano następującą wizję:

Miasto Lubań w 2035 roku jest spokojnym, bezpiecznym i stabilnym ośrodkiem lokalnym, zapewniającym wysoką jakość życia, komfort oraz przestrzeń miejską dostosowaną do potrzeb mieszkańców w każdym wieku, w szczególności osób starszych. Rozwój usług odpowiadających na procesy starzenia się społeczeństwa sprzyja powstawaniu nowych miejsc pracy oraz wzmacnia lokalny rynek zatrudnienia. Centralna część Miasta koncentruje funkcje społeczne, opiekuńcze i publiczne, wykorzystując nowoczesne i funkcjonalne rozwiązania infrastrukturalne, natomiast obrzeża Miasta oraz zdegradowane tereny poprzemysłowe stanowią obszar rozwoju działalności gospodarczej i handlowej.

Misja Miasta Lubań w syntetyczny sposób określa główny kierunek jego rozwoju oraz nadrzędne wartości, którymi kierują się władze samorządowe i społeczność lokalna. Stanowi ona wyraz długofalowego podejścia do zarządzania rozwojem Miasta, wskazując ogólny kierunek podejmowanych działań zgodny z oczekiwaniami interesariuszy, w szczególności mieszkańców.

Misją Miasta Lubań jest tworzenie bezpiecznych i dostępnych warunków życia poprzez rozwój usług społecznych i opiekuńczych, dostosowanie infrastruktury do potrzeb starzejącego się społeczeństwa oraz wspieranie rozwoju gospodarczego i miejsc pracy, również na obrzeżach Miasta.

CELE STRATEGICZNE W SFERZE SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ, PRZESTRZENNEJ I KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWEJ

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, strategia rozwoju gminy powinna zawierać określenie celów strategicznych w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym oraz klimatyczno-środowiskowym.

Cele strategiczne Strategii Rozwoju Miasta Lubań na lata 2026–2035 zostały sformułowane w oparciu o wnioski płynące z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej oraz klimatyczno-środowiskowej Miasta. Ich realizacja będzie następować poprzez wdrażanie przyporządkowanych im celów operacyjnych, odpowiadających na zidentyfikowane potrzeby i wyzwania rozwojowe.

Cele strategiczne mają charakter długofalowy i wyznaczają nadrzędny kierunek rozwoju Miasta Lubań w perspektywie wieloletniej, natomiast cele operacyjne odnoszą się do średniego horyzontu czasowego i precyzują sposoby realizacji założeń strategicznych.

Zarówno cele strategiczne, jak i cele operacyjne zostały opracowane zgodnie z zasadą SMART, co oznacza, że są one konkretne, mierzalne, osiągalne, realistyczne oraz określone w czasie.

W kolejnych tabelach przedstawiono zestawienie celów strategicznych i odpowiadających im celów operacyjnych w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej oraz klimatyczno-środowiskowej, wyznaczonych dla Miasta Lubań w perspektywie czasowej do 2035 roku.

Tabela 1 Cel strategiczny i cele operacyjne w wymiarze społecznym

Rozwój społeczny zapewniający podnoszenie jakości życia mieszkańców Miasta Lubań
Upowszechnianie i zwiększanie dostępności do kultury
Tworzenie bezpiecznego i przyjaznego środowiska życia dla mieszkańców
Usprawnienie procesów administracyjnych
Podniesienie standardu życia i usług opieki nad osobami starszymi, niesamodzielnymi oraz z niepełnosprawnościami
Zwiększanie świadomości zdrowotnej
Zwiększanie uczestnictwa społecznego osób zagrożonych marginalizacją

Źródło: opracowanie własne

Cele operacyjne obejmują przede wszystkim działania związane z ochroną i popularyzacją dziedzictwa kulturowego, kształtowaniem bezpiecznego i przyjaznego środowiska życia, usprawnianiem procesów administracyjnych, zapewnieniem dostępnej i wysokiej jakości edukacji, zwiększaniem świadomości zdrowotnej mieszkańców oraz wzmacnianiem uczestnictwa społecznego osób zagrożonych marginalizacją.

Tabela 2 Cel strategiczny i cele operacyjne w wymiarze gospodarczym

Wzmacnianie konkurencyjności Miasta Lubań
Kształtowanie warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości
Skuteczna promocja gospodarcza i turystyczna
Zwiększanie atrakcyjności turystycznej

Źródło: opracowanie własne

Cel strategiczny oraz cele operacyjne w wymiarze gospodarczym ukierunkowane są na wzmacnianie konkurencyjności Miasta Lubań.

Cel strategiczny wyznacza długofalowy kierunek rozwoju gospodarczego Miasta, koncentrując się na budowaniu stabilnych i atrakcyjnych warunków dla funkcjonowania oraz rozwoju działalności gospodarczej. Jego realizacja opiera się na działaniach sprzyjających wzrostowi potencjału ekonomicznego oraz poprawie pozycji konkurencyjnej Miasta w skali lokalnej i ponadlokalnej.

Cele operacyjne obejmują zwiększanie atrakcyjności turystycznej Miasta, prowadzenie skutecznej promocji gospodarczej i turystycznej oraz kształtowanie warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości. Wskazane obszary działań mają na celu zarówno wykorzystanie lokalnych zasobów i walorów, jak i przyciąganie nowych inwestorów, wspieranie lokalnych przedsiębiorców oraz tworzenie nowych miejsc pracy.

Tabela 3 Cel strategiczny i cele operacyjne w wymiarze przestrzennym

Kształtowanie przyjaznej przestrzeni miejskiej
Rozwój zasobu mieszkaniowego Miasta Lubań dla młodych i seniorów
Zapewnienie dostępności komunikacyjnej
Wzmacnianie atrakcyjności wizualnej przestrzeni

Źródło: opracowanie własne

Cel strategiczny w wymiarze przestrzennym koncentruje się na poprawie jakości zagospodarowania przestrzeni, zapewnieniu jej spójności funkcjonalnej oraz podnoszeniu komfortu życia mieszkańców.

Cele operacyjne obejmują rozwój zasobu mieszkaniowego Miasta Lubań, zapewnienie odpowiedniej dostępności komunikacyjnej oraz wzmacnianie atrakcyjności wizualnej przestrzeni miejskiej. Działania te ukierunkowane są na poprawę warunków zamieszkania, usprawnienie systemu komunikacyjnego oraz kształtowanie estetycznych i wysokiej jakości przestrzeni publicznych.

Tabela 4 Cel strategiczny i cele operacyjne w wymiarze klimatyczno-środowiskowym

Wdrażanie zrównoważonych rozwiązań środowiskowych
Wdrażanie rozwiązań gospodarki o obiegu zamkniętym
Ograniczenie emisji zanieczyszczeń
Kompleksowa modernizacja systemu zaopatrzenia w wodę i oczyszczania ścieków

Źródło: opracowanie własne

Cel strategiczny w wymiarze klimatyczno-środowiskowym koncentruje się na wdrażaniu zrównoważonych rozwiązań sprzyjających racjonalnemu wykorzystaniu zasobów naturalnych oraz ograniczaniu negatywnego wpływu działalności człowieka na środowisko.

Cele operacyjne obejmują wdrażanie rozwiązań z zakresu gospodarki o obiegu zamkniętym, ograniczanie emisji zanieczyszczeń oraz kompleksową modernizację systemu zaopatrzenia w wodę i oczyszczania ścieków. Działania te mają na celu poprawę stanu środowiska naturalnego, podniesienie jakości życia mieszkańców oraz zapewnienie długoterminowego bezpieczeństwa ekologicznego Miasta.

KIERUNKI DZIAŁAŃ PODEJMOWANE DO OSIĄGNIĘCIA CELÓW STRATEGICZNYCH

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, strategia rozwoju gminy określa kierunki działań, jakie jednostka samorządu terytorialnego zamierza podejmować w celu realizacji wyznaczonych celów strategicznych. Kierunki te stanowią kluczowy element Strategii Rozwoju Miasta Lubań na lata 2026–2035, przekładając cele strategiczne i operacyjne na konkretne obszary interwencji samorządu.

Kierunki działań wyznaczają przyjęty sposób postępowania władz Miasta w procesie realizacji polityki rozwoju oraz stanowią podstawę wdrażania Strategii w perspektywie długookresowej. Część z nich obejmuje konkretne przedsięwzięcia rozwojowe, w szczególności o charakterze inwestycyjnym, których realizacja będzie miała istotne znaczenie dla rozwoju społecznego, gospodarczego, przestrzennego oraz klimatyczno-środowiskowego Miasta Lubań. Pozostałe kierunki działań zostały sformułowane w sposób ogólny, umożliwiając elastyczne reagowanie na zmieniające się uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne.

Przyjęte kierunki działań koncentrują się w szczególności na podnoszeniu jakości życia mieszkańców, wzmocnieniu konkurencyjności gospodarczej Miasta, kształtowaniu przyjaznej i funkcjonalnej przestrzeni miejskiej oraz wdrażaniu zrównoważonych rozwiązań środowiskowych. Istotnym obszarem interwencji pozostaje rozwój usług publicznych, w tym edukacji, ochrony zdrowia i administracji, a także działania na rzecz bezpieczeństwa, integracji społecznej i aktywizacji mieszkańców.

Równolegle zakłada się podejmowanie działań ukierunkowanych na rozwój gospodarczy i turystyczny Miasta Lubań, w szczególności poprzez promocję lokalnych walorów, wspieranie przedsiębiorczości oraz budowanie spójnego wizerunku Miasta. Ważnym elementem Strategii są również działania związane z rozwojem infrastruktury mieszkaniowej i komunikacyjnej, poprawą estetyki przestrzeni publicznych oraz zwiększaniem dostępności terenów zielonych.

W obszarze klimatyczno-środowiskowym kierunki działań obejmują wdrażanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska, poprawie efektywności energetycznej, racjonalnemu gospodarowaniu zasobami wodnymi oraz ograniczaniu emisji zanieczyszczeń. Działania te

mają na celu zwiększenie odporności Miasta Lubań na skutki zmian klimatu oraz zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego mieszkańców.

Szczegółowe kierunki działań służące realizacji celów strategicznych w poszczególnych wymiarach zostały przedstawione w następujących tabelach.

Tabela 5 Kierunki działań w wymiarze społecznym

Rozwój społeczny zapewniający podnoszenie jakości życia mieszkańców Miasta Lubań
Upowszechnianie i zwiększanie dostępności do kultury
Konserwacja i adaptacja obiektów zabytkowych
Tworzenie bezpiecznego i przyjaznego środowiska życia dla mieszkańców
Rozwój monitoringu miejskiego
Zastosowanie nowoczesnych rozwiązań oświetleniowych jako element systemu bezpieczeństwa miejskiego
Rozwój sieci schronów i miejsc doraźnego schronienia
Wzmacnianie bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego
Ograniczenie barier architektonicznych w przestrzeni publicznej
Zwiększenie bezpieczeństwa w placówkach oświatowych
Usprawnienie procesów administracyjnych
Cyfryzacja usług publicznych
Inwestycje w zakresie cyberbezpieczeństwa
Podniesienie standardu życia i usług opieki nad osobami starszymi, niesamodzielnymi oraz z niepełnosprawnościami
Rozwój kompetencji i aktywności osób starszych
Wsparcie edukacyjne i cyfrowe
Podnoszenie kompetencji nauczycieli do pracy w klasach integracyjnych
Zwiększanie świadomości zdrowotnej
Realizacja lokalnych inicjatyw promujących zdrowie i profilaktykę

Rozwój społeczny zapewniający podnoszenie jakości życia mieszkańców Miasta Lubań

Ograniczenie zjawiska uzależnień i patologii wśród mieszkańców

Wdrożenie programów ochrony zdrowia psychicznego wśród dzieci, młodzieży i pozostałych mieszkańców

Zwiększanie uczestnictwa społecznego osób zagrożonych marginalizacją

Integracja społeczności lokalnej, w tym międzypokoleniowa

Poprawa standardu infrastruktury publicznej dla mieszkańców

Podniesienie standardu opieki dziennej i aktywizacji społecznej

Rozszerzenie oferty edukacyjnej o naukę umiejętności praktycznych

Źródło: opracowanie własne

Kierunki działań w wymiarze społecznym koncentrują się na kompleksowym podnoszeniu jakości życia mieszkańców Miasta Lubań poprzez ochronę i popularyzację dziedzictwa kulturowego, poprawę bezpieczeństwa oraz rozwój dostępnych i wysokiej jakości usług publicznych. Zakłada się podejmowanie działań na rzecz konserwacji obiektów zabytkowych, wzmocnienia bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej i placówkach oświatowych, rozwoju monitoringu miejskiego, stosowania nowoczesnych rozwiązań oświetleniowych oraz poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego. Istotnym elementem będzie również ograniczanie barier architektonicznych, sprzyjające zwiększeniu dostępności przestrzeni publicznych dla wszystkich grup mieszkańców.

Uzupełnieniem działań w obszarze bezpieczeństwa i dostępności przestrzeni publicznych będą przedsięwzięcia ukierunkowane na usprawnienie funkcjonowania administracji publicznej, w szczególności poprzez cyfryzację usług oraz inwestycje w cyberbezpieczeństwo. Równolegle realizowany będzie rozwój systemu wsparcia i opieki nad osobami starszymi, niesamodzielnymi oraz z niepełnosprawnościami, obejmujący aktywizację seniorów, wsparcie edukacyjne i cyfrowe oraz podnoszenie kompetencji kadry pedagogicznej w zakresie edukacji włączającej.

Istotnym obszarem interwencji pozostaje również wzmocnienie świadomości zdrowotnej mieszkańców, realizowane poprzez lokalne inicjatywy z zakresu profilaktyki zdrowotnej, przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym oraz wdrażanie programów

ochrony zdrowia psychicznego. Działania społeczne ukierunkowane będą także na zwiększanie uczestnictwa społecznego osób zagrożonych marginalizacją, w tym poprzez integrację społeczności lokalnej, rozwój dostępnych i wysokiej jakości terenów zielonych, podnoszenie standardu infrastruktury publicznej oraz rozwój opieki dziennej i form aktywizacji społecznej. Rozszerzenie oferty edukacyjnej o naukę umiejętności praktycznych ma za to sprzyjać lepszemu przygotowaniu mieszkańców zagrożonych marginalizacją do funkcjonowania społecznego i zawodowego.

Tabela 6 Kierunki działań w wymiarze gospodarczym

Wzmacnianie konkurencyjności Miasta Lubań
Kształtowanie warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości
Przygotowanie nowych terenów pod inwestycje
Zapewnienie kompleksowej oferty inwestycyjnej
Skuteczna promocja gospodarcza i turystyczna
Promowanie współpracy i wymiany doświadczeń na rzecz rozwoju gospodarczego
Pozyskanie nowych inwestorów
Budowanie spójnego wizerunku Miasta Lubań
Zwiększanie atrakcyjności turystycznej
Rozwój i promocja lokalnych walorów kulturowych, przyrodniczych i historycznych
Tworzenie nowoczesnej infrastruktury sportowo-rekreacyjno-turystycznej
Wspieranie oferty kulturalnej
Wzrost nakładów na istniejące obiekty kultury, sportu i rekreacji

Źródło: opracowanie własne

Kierunki działań w wymiarze gospodarczym ukierunkowane są na wzmacnianie konkurencyjności Miasta Lubań poprzez rozwój funkcji gospodarczych i turystycznych oraz skuteczną promocję jego potencjału. Zakłada się zwiększanie atrakcyjności turystycznej Miasta w oparciu o lokalne walory przyrodnicze, rozwój nowoczesnej infrastruktury sportowo-rekreacyjno-turystycznej oraz wspieranie oferty kulturalnej jako istotnego elementu gospodarki lokalnej i budowania atrakcyjności miejsca.

Istotnym obszarem działań będzie również prowadzenie spójnej i skutecznej promocji gospodarczej i turystycznej, opartej na budowaniu rozpoznawalnego wizerunku Miasta Lubań oraz wzmacnianiu współpracy i wymiany doświadczeń na rzecz rozwoju gospodarczego. Równoległe podejmowane będą działania sprzyjające rozwojowi przedsiębiorczości, obejmujące unowocześnianie oraz tworzenie obszarów i warunków sprzyjających rozwojowi gospodarczemu.

Tabela 7 Kierunki działań w wymiarze przestrzennym

Kształtowanie przyjaznej przestrzeni miejskiej
Rozwój zasobu mieszkaniowego Miasta Lubań dla młodych i seniorów
Podnoszenie standardu obiektów mieszkaniowych będących w zasobach gminnych
Zwiększenie dostępności mieszkaniowych zasobów gminnych dedykowanych seniorom i osobom niesamodzielnym
Zwiększenie dostępności mieszkań dla młodych do 35 roku życia
Zapewnienie dostępności komunikacyjnej
Poprawa standardu i bezpieczeństwa infrastruktury drogowej
Wdrażanie nowoczesnych rozwiązań parkingowych
Kształtowanie warunków do korzystania z alternatywnych środków transportu
Wzmacnianie atrakcyjności wizualnej przestrzeni
Zwiększenie dostępności i jakości terenów zielonych
Poprawa standardu infrastruktury publicznej dla mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

Kierunki działań w wymiarze przestrzennym skupiają się na poprawie funkcjonalności przestrzeni miejskiej oraz dostosowaniu jej do potrzeb mieszkańców Miasta Lubań, ze szczególnym uwzględnieniem dostępności komunikacyjnej oraz jakości infrastruktury technicznej. Priorytetem działań w tym obszarze jest zapewnienie sprawnego i bezpiecznego systemu komunikacyjnego, obejmującego poprawę standardu i bezpieczeństwa infrastruktury drogowej, wdrażanie nowoczesnych rozwiązań

parkingowych oraz tworzenie warunków sprzyjających korzystaniu z alternatywnych środków transportu.

Działania ukierunkowane na rozwój i poprawę funkcjonowania zasobu mieszkaniowego Miasta obejmują zarówno zwiększanie dostępności mieszkań komunalnych przeznaczonych dla osób młodych, jak i tworzenie oraz dostosowywanie zasobów mieszkaniowych do potrzeb seniorów oraz osób niesamodzielnych. Podejmowane przedsięwzięcia mają na celu poprawę warunków zamieszkania, racjonalne wykorzystanie istniejącego zasobu mieszkaniowego.

Uzupełnieniem działań infrastrukturalnych i mieszkaniowych będzie wzmocnienie atrakcyjności wizualnej przestrzeni miejskiej, realizowane poprzez zwiększanie dostępności i jakości terenów zielonych oraz podnoszenie standardu infrastruktury publicznej. Działania te mają służyć poprawie estetyki, funkcjonalności oraz komfortu użytkowania przestrzeni miejskich, przy jednoczesnym zachowaniu ładu przestrzennego.

Tabela 8 Kierunki działań w wymiarze klimatyczno-środowiskowym

Wdrażanie zrównoważonych rozwiązań środowiskowych
Wdrażanie rozwiązań gospodarki o obiegu zamkniętym
Zwiększenie efektywności procesów odzysku i recyklingu
Promowanie segregacji i recyklingu wśród mieszkańców
Ograniczenie emisji zanieczyszczeń
Kompleksowa termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej
Wymiana nieefektywnych źródeł ciepła
Zwiększenie efektywności energetycznej
Kompleksowa modernizacja systemu zaopatrzenia w wodę i oczyszczania ścieków
Rozwój sieci wodociągowej i kanalizacyjnej
Modernizacja stacji uzdatniania wody i oczyszczalni ścieków
Ograniczenie strat wody
Wzmocnienie systemów retencji i wykorzystania wód opadowych

Wdrażanie zrównoważonych rozwiązań środowiskowych

Zapewnienie bezpieczeństwa i ciągłości zaopatrzenia w wodę

Źródło: opracowanie własne

Działania w wymiarze klimatyczno-środowiskowym ukierunkowane są na wdrażanie zrównoważonych rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska oraz adaptacji Miasta Lubań do wyzwań związanych ze zmianami klimatu. Inwestycje te obejmują w szczególności rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym, zwiększanie efektywności procesów odzysku i recyklingu oraz promowanie segregacji odpadów wśród mieszkańców. Istotnym elementem polityki środowiskowej będzie również ograniczanie emisji zanieczyszczeń poprzez poprawę efektywności energetycznej i wdrażanie niskoemisyjnych rozwiązań.

Równolegle podejmowane będą działania inwestycyjne związane z kompleksową termomodernizacją obiektów użyteczności publicznej, rozwojem infrastruktury ciepłowniczej oraz wymianą nieefektywnych źródeł ciepła. Ważnym obszarem interwencji pozostaje również modernizacja systemu zaopatrzenia w wodę i oczyszczania ścieków, obejmująca rozwój sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, unowocześnianie stacji uzdatniania wody i oczyszczalni ścieków, ograniczanie strat wody oraz wzmocnienie systemów retencji i wykorzystania wód opadowych, co przyczyni się do zapewnienia bezpieczeństwa i ciągłości dostaw wody dla mieszkańców Miasta Lubań.

OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ ORAZ WSKAŹNIKI ICH OSIĄGNIĘCIA

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, strategia rozwoju gminy powinna określać oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym również w wymiarze przestrzennym, a także wskaźniki umożliwiające ocenę stopnia ich osiągnięcia. Element ten stanowi istotne narzędzie monitorowania oraz ewaluacji skuteczności realizacji Strategii Rozwoju Miasta Lubań na lata 2026–2035.

Oczekiwane rezultaty obejmują zarówno przewidywane efekty realizacji poszczególnych kierunków działań, jak i rezultaty trudniejsze do jednoznacznego oszacowania, wynikające z długofalowego oddziaływania podejmowanych interwencji. W celu zapewnienia możliwości obiektywnej oceny postępów wdrażania Strategii, dla każdego z rezultatów zostały określone mierzalne i weryfikowalne wskaźniki, pozwalające na systematyczną analizę stopnia realizacji założonych celów.

W kolejnych tabelach przedstawiono zestawienie oczekiwanych rezultatów wraz z odpowiadającymi im wskaźnikami osiągnięcia, przyporządkowanych do poszczególnych kierunków działań w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym oraz klimatyczno-środowiskowym.

Tabela 9 Oczekiwane rezultaty w wymiarze społecznym

Rozwój społeczny zapewniający podnoszenie jakości życia mieszkańców Miasta Lubań				
Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Miernik osiągnięcia	Wartość docelowa
Upowszechnianie i zwiększanie dostępności do kultury	Konserwacja i adaptacja obiektów zabytkowych	Zachowanie dziedzictwa kulturowego	Liczba rewaloryzowanych zabytków miejskich	5
Tworzenie bezpiecznego i przyjaznego środowiska życia dla mieszkańców	Rozwój monitoringu miejskiego	Poprawa poziomu bezpieczeństwa publicznego	Liczba nowych lub zmodernizowanych punktów monitoringu	10
	Zastosowanie nowoczesnych rozwiązań oświetleniowych jako element systemu bezpieczeństwa miejskiego	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa i poprawa komfortu użytkownika przestrzeni publicznej	Liczba nowych punktów oświetlenia miejskiego Liczba zmodernizowanych punktów oświetlenia miejskiego	25
	Rozwój sieci schronów i miejsc doraźnego schronienia	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ludności w sytuacjach kryzysowych	Liczba utworzonych lub zmodernizowanych schronów i miejsc schronienia	2 schrony 10 miejsc doraźnego schronienia
	Wzmacnianie bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego	Ograniczenie liczby zdarzeń drogowych i poprawa bezpieczeństwa pieszych	Liczba zrealizowanych działań poprawiających bezpieczeństwo ruchu	10
	Ograniczenie barier architektonicznych w	Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznej dla osób z	Liczba obiektów i przestrzeni publicznych dostosowanych do	10

Rozwój społeczny zapewniający podnoszenie jakości życia mieszkańców Miasta Lubań

Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Miernik osiągnięcia	Wartość docelowa
	przestrzeni publicznej	niepełnosprawnościami i seniorów	potrzeb osób z ograniczoną mobilnością	
	Zwiększenie bezpieczeństwa w placówkach oświatowych	Poprawa bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w placówkach edukacyjnych	Liczba placówek oświatowych objętych działaniami poprawiającymi bezpieczeństw	100%
Usprawnienie procesów administracyjnych	Cyfryzacja usług publicznych	Zwiększenie dostępności i jakości usług publicznych	Integracja systemów dziedzinowych Urzędu Miasta z aplikacją m-Obywatel	100%
	Inwestycje w zakresie cyberbezpieczeństwa	Podniesienie poziomu bezpieczeństwa danych i systemów informatycznych	Liczba zrealizowanych inwestycji w obszarze cyberbezpieczeństwa wynikających z przeprowadzonych audytów bezpieczeństwa w jednostkach organizacyjnych Gminy Miejskiej Lubań	100%
Podniesienie standardu życia i usług opieki nad osobami starszymi, niesamodzielnymi oraz z niepełnosprawnościami	Rozwój kompetencji i aktywności osób starszych	Zwiększenie aktywności społecznej i samodzielności seniorów	Liczba programów i inicjatyw aktywizujących osoby starsze	20
	Wsparcie edukacyjne i cyfrowe	Wzrost kompetencji edukacyjnych i cyfrowych mieszkańców ze specjalnymi potrzebami i ich opiekunów	Liczba osób objętych wsparciem edukacyjnym i cyfrowym	200

Rozwój społeczny zapewniający podnoszenie jakości życia mieszkańców Miasta Lubañ

Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Miernik osiągnięcia	Wartość docelowa
	Podnoszenie kompetencji nauczycieli do pracy w klasach integracyjnych	Poprawa jakości kształcenia w edukacji włączającej	Liczba nauczycieli objętych szkoleniami i wsparciem	30
Zwiększanie świadomości zdrowotnej	Realizacja lokalnych inicjatyw promujących zdrowie i profilaktykę	Wzrost świadomości zdrowotnej mieszkańców	Liczba podjętych działań	10
	Ograniczenie zjawiska uzależnień i patologii wśród mieszkańców	Ograniczenie skali problemów społecznych i uzależnień	Liczba podjętych działań	30
	Wdrożenie programów ochrony zdrowia psychicznego wśród dzieci, młodzieży i pozostałych mieszkańców	Poprawa dostępności wsparcia psychologicznego i psychiatrycznego	Liczba programów z zakresu ochrony zdrowia psychicznego	2
Zwiększanie uczestnictwa społecznego osób zagrożonych marginalizacją	Integracja społeczności lokalnej, w tym międzypokoleniowa	Wzmocnienie spójności społecznej i więzi międzypokoleniowych	Liczba inicjatyw integracyjnych i międzypokoleniowych	10
	Poprawa standardu infrastruktury publicznej dla mieszkańców	Zwiększenie komfortu korzystania z infrastruktury publicznej	Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury publicznej	5
	Podniesienie standardu opieki dziennej i aktywizacji	Zwiększenie dostępności usług opieki dziennej i form aktywizacji	Liczba placówek lub programów opieki dziennej i	2

Rozwój społeczny zapewniający podnoszenie jakości życia mieszkańców Miasta Lubań

Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Miernik osiągnięcia	Wartość docelowa
	społecznej		aktywizacji	
	Rozszerzenie oferty edukacyjnej o naukę umiejętności praktycznych	Lepsze przygotowanie mieszkańców do funkcjonowania społecznego i zawodowego	Liczba nowych lub rozszerzonych form edukacji praktycznej	3

Źródło: opracowanie własne

Tabela 10 Oczekiwane rezultaty w wymiarze gospodarczym

Wzmacnianie konkurencyjności Miasta Lubań

Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Miernik osiągnięcia	Wartość docelowa
Kształtowanie warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości	Przygotowanie nowych terenów pod inwestycje	Przyciągnięcie nowych inwestorów i powstanie nowych miejsc pracy	Łączna powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych	30 ha
	Zapewnienie kompleksowej oferty inwestycyjnej	Zwiększenie inwestycji na terenie Miasta	Liczba podjętych działań	10
Skuteczna promocja gospodarcza i turystyczna	Promowanie współpracy i wymiany doświadczeń na rzecz rozwoju gospodarczego	Wzmocnienie współpracy na rzecz rozwoju gospodarczego Miasta	Liczba podjętych działań	10
	Pozyskanie nowych inwestorów	Rozwój nowego rodzaju usług	Liczba nowych podmiotów gospodarczych	5

Wzmacnianie konkurencyjności Miasta Lubań

Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Miernik osiągnięcia	Wartość docelowa
	Budowanie spójnego wizerunku Miasta Lubań	Poprawa rozpoznawalności i wizerunku Miasta	Liczba podjętych działań	10
Zwiększanie atrakcyjności turystycznej	Rozwój i promocja lokalnych walorów kulturowych, przyrodniczych i historycznych	Zwiększenie atrakcyjności turystycznej Miasta	Liczba działań promocyjnych i wydarzeń związanych z historią, przyrodą i kulturą	25
	Tworzenie nowoczesnej infrastruktury sportowo-rekreacyjno-turystycznej	Rozszerzenie oferty turystycznej i rekreacyjnej Miasta	Liczba działań obejmujących budowę nowych lub modernizację istniejących obiektów sportowo-rekreacyjno-turystycznych	5
	Wspieranie oferty kulturalnej	Zwiększenie atrakcyjności oferty kulturalnej	Liczba wydarzeń kulturalnych	240
	Wzrost nakładów na istniejące obiekty kultury, sportu i rekreacji	Zwiększenie atrakcyjności oferty kulturalnej	Wartość nakładów finansowych poniesionych na istniejące obiekty	Wzrost o 40%

Źródło: opracowanie własne

Tabela 11 Oczekiwane rezultaty w wymiarze przestrzennym

Kształtowanie przyjaznej przestrzeni miejskiej				
Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Miernik osiągnięcia	Wartość docelowa
Rozwój zasobu mieszkaniowego Miasta Lubań dla młodych i seniorów	Podnoszenie standardu obiektów mieszkaniowych będących w zasobach gminnych	Poprawa warunków mieszkaniowych w zasobach gminnych	Liczba obiektów objętych wsparciem	50
	Zwiększenie dostępności mieszkaniowych zasobów gminnych dedykowanych seniorom i osobom niesamodzielnym	Zwiększenie dostępności mieszkań dla mieszkańców w trudnej sytuacji życiowej lub ze specjalnymi potrzebami	Liczba pozyskanych lokali gminnych oraz poprawa stanu technicznego zasobów mieszkaniowych	10
	Zwiększenie dostępności mieszkań dla młodych do 35 roku życia	Rozwój funkcji mieszkaniowej Miasta	Liczba udostępnionych mieszkań	10
Zapewnienie dostępności komunikacyjnej	Poprawa standardu i bezpieczeństwa infrastruktury drogowej	Poprawa bezpieczeństwa i komfortu użytkowania infrastruktury drogowej	Długość wybudowanych lub zmodernizowanych dróg	20
	Wdrażanie nowoczesnych rozwiązań parkingowych	Usprawnienie systemu parkowania w Mieście	Liczba nowych lub zmodernizowanych miejsc parkingowych	50
	Kształtowanie warunków do korzystania z alternatywnych środków transportu	Zwiększenie udziału alternatywnych form transportu	Liczba podjętych działań	5
Wzmacnianie atrakcyjności wizualnej	Zwiększenie dostępności i jakości terenów zielonych	Poprawa jakości przestrzeni rekreacyjnych	Powierzchnia nowych lub zrewitalizowanych	25 ha

Kształtowanie przyjaznej przestrzeni miejskiej				
Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Miernik osiągnięcia	Wartość docelowa
przeźreni		i wyczynkowych	terenów zielonych	
	Poprawa standardu infrastruktury publicznej dla mieszkańców	Podniesienie jakości i funkcjonalności infrastruktury publicznej	Liczba obiektów infrastruktury publicznej objętych modernizacją	10

Źródło: opracowanie własne

Tabela 12 Oczekiwane rezultaty w wymiarze klimatyczno-środowiskowym

Wdrażanie zrównoważonych rozwiązań środowiskowych				
Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Miernik osiągnięcia	Wartość docelowa
Wdrażanie rozwiązań gospodarki o obiegu zamkniętym	Zwiększenie efektywności procesów odzysku i recyklingu	Efektywniejsze gospodarowanie odpadami	Liczba podjętych działań	30
	Promowanie segregacji i recyklingu wśród mieszkańców	Wzrost poziomu segregacji odpadów komunalnych	Osiągany wskaźnik recyklingu	50%
Ograniczenie emisji zanieczyszczeń	Kompleksowa termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej	Mniejsze zużycie energii w obiektach użyteczności publicznej	Liczba obiektów objętych termomodernizacją	3

Wdrażanie zrównoważonych rozwiązań środowiskowych

Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Miernik osiągnięcia	Wartość docelowa
	Wymiana nieefektywnych źródeł ciepła	Redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza	Liczba wymienionych źródeł ciepła w zasobach komunalnych	80%
	Zwiększenie efektywności energetycznej	Poprawa efektywności energetycznej infrastruktury miejskiej	Efektywność energetyczna	Powyżej 50%
Kompleksowa modernizacja systemu zaopatrzenia w wodę i oczyszczania ścieków	Rozwój sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	Poprawa dostępności infrastruktury wodno-kanalizacyjnej	Ilość nowej sieci wodociągowej	3km
			Ilość przebudowanej sieci wodociągowej	2 km
			Ilość nowej sieci kanalizacyjnej	1,5 km
	Modernizacja stacji uzdatniania wody i oczyszczalni ścieków	Podniesienie jakości usług w zakresie zaopatrzenia w wodę i oczyszczania ścieków	Utrzymanie normy jakości wody i ścieków zgodnie z obowiązującymi przepisami	100%
	Ograniczenie strat wody	Zmniejszenie strat wody w systemach przesyłowych	% strat wody	Mniej niż 15%
	Wzmacnianie systemów retencji i wykorzystania wód opadowych	Zwiększenie zdolności retencyjnych Miasta	Liczba podjętych działań	10

Wdrażanie zrównoważonych rozwiązań środowiskowych

Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Miernik osiągnięcia	Wartość docelowa
	Zapewnienie bezpieczeństwa i ciągłości zaopatrzenia w wodę	Poprawa bezpieczeństwa wodnego Miasta	Liczba zabezpieczonych gospodarstw domowych na terenie Miasta Lubań	100%

Źródło: opracowanie własne

MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ

Na model funkcjonalno-przestrzenny składają się część opisowa i część graficzna. Część graficzna stanowi załącznik do niniejszego dokumentu. Część opisowa została przedstawiona poniżej.

SYSTEM OSADNICZY

System osadniczy Miasta Lubania kształtowany jest przez wielowiekowy rozwój urbanistyczny, którego efektem jest zróżnicowana i wielofunkcyjna struktura przestrzenna, łącząca historyczne dziedzictwo z elementami współczesnej zabudowy i aktywności gospodarczej.

Trzonem systemu osadniczego jest historyczne centrum miasta – Stare Miasto, ukształtowane na bazie średniowiecznego miasta lokacyjnego z XIII wieku. Bezpośrednie zaplecze Starego Miasta tworzą zespoły zabudowy śródmiejskiej, wykształcone głównie w XIX i na początku XX wieku. Jest to dominujący obszar Lubania o charakterze wielofunkcyjnym, obejmujący zabudowę usługową istotną dla sfery publicznej, zabudowę mieszkaniową jedno- i wielorodzinną oraz zabudowę mieszkaniowo-usługową.

Ważnym elementem systemu osadniczego są obszary zabudowy przemysłowej i poprzemysłowej o wartościach kulturowych, związane z infrastrukturą kolejową, w tym teren dworca oraz dawnych warsztatów i zakładów naprawczych. Obszary te, zachowując swój charakter przestrzenny, podlegają obecnie przekształceniom i adaptacji na potrzeby nowej działalności gospodarczej.

Strukturę osadniczą uzupełniają zespoły zabudowy mieszkaniowej o szczególnych wartościach kulturowych, stanowiące jednorodny pod względem urbanistycznym i architektonicznym układy zabudowy jednorodzinnej oraz częściowo wielorodzinnej. Obok nich funkcjonują współczesne zespoły mieszkaniowe, realizowane głównie w okresie powojennym, zarówno w śródmiejskiej części miasta, jak i w jego północnych rejonach, pełniące funkcje mieszkaniowe oraz usługowe, w tym usługi publiczne.

Na obrzeżach miasta występują obszary o zróżnicowanym sposobie zagospodarowania, charakteryzujące się rozproszoną zabudową, wykształconą na bazie dawnych układów wiejskich. Stanowią one historyczne układy ruralistyczne, w których dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, uzupełniana przez usługi, zabudowę zagrodową, produkcyjną oraz obiekty obsługi komunikacji.

System osadniczy Lubania wzbogacają także obszary zabudowy usługowej oraz zespoły usługowo-produkcyjne, będące wyrazem współczesnej aktywności gospodarczej miasta. Ich lokalizacja i funkcja sprzyjają dywersyfikacji struktury przestrzennej oraz wzmacniają lokalny rynek pracy.

Integralną częścią systemu osadniczego są tereny zieleni urządzonej, tworzące kulturowe układy zieleni powiązane z zabudową miejską. Park na Kamiennej Górze, parki i skwery śródmiejskie oraz cmentarze pełnią ważną rolę rekreacyjną, krajobrazową i społeczną, podnosząc jakość życia mieszkańców i porządkując strukturę przestrzenną miasta.

Poza strukturą terenów zabudowanych, w obszarze miasta występują:

- tereny rolnicze,
- lasy,
- tereny, na których prowadzona jest działalność górnicza,
- tereny powojkowe,
- tereny zieleni związane z dolinami rzeki Kwisy i Siekierki, w tym obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
- tereny zieleni doliny Gozdnicy, objęte ochroną w formie użytku ekologicznego.
- Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego Miasto Lubań stanowi ośrodek lokalny II stopnia w hierarchii osadniczej województwa.

SYSTEM PRZYRODNICZY

Zgodnie z Centralnym rejestrem form ochrony przyrody w granicach Miasta Lubania zlokalizowany jest użytek ekologiczny Dolina Gozdnicy oraz 48 pomników przyrody.

Przez teren Miasta przebiegają również następujące korytarze ekologiczne:

- Sudety – Bory Dolnośląskie, zachodni GKZ-5A,
- Góry Stołowe – północ KZ-4.

SYSTEM TRANSPORTOWY

Podstawowy układ komunikacyjny Miasta tworzą droga krajowa nr 30 oraz trzy drogi wojewódzkie – nr 296, 357 oraz 393. Uzupełnieniem systemu transportowego są drogi powiatowe oraz drogi gminne, a także drogi wewnętrzne, posiadające charakter ulic i drogi transportu rolnego o nawierzchni twardej.

Miasto Lubań posiada stację kolejową, która zapewnia połączenia zarówno w kierunku regionalnym, jak i międzywojewódzkim. Stacja Lubań Śląski, zlokalizowana w południowo-zachodniej części Miasta obsługuje między innymi połączenia z Wrocławiem, Jelenią Górą, Żarami, Legnicą oraz Zgorzelcem. Przebiegają przez nią ważne linie kolejowe:

- Linia kolejowa nr 279 (Węgliniec – Zgorzelec)
- Linia kolejowa nr 274 (Wrocław – Jelenia Góra – Zgorzelec), z przesiadkami w okolicznych miastach.

W granicach Miasta swój przebieg ma również linia 337, która ma charakter linii towarowej.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I SPOŁECZNA

Infrastruktura techniczna

Miasto Lubań jest w pełni uzbrojone w zakresie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

System zaopatrzenia w wodę funkcjonuje w oparciu o ujęcia wody w Pisarzowicach (położone w gminie wiejskiej Lubań) oraz zakład uzdatniania wody przy ul. Mickiewicza i zbiorniki wyrównawcze. Woda dostarczana jest do odbiorców poprzez przewody tranzytowe, sieci rozdzielcze i przyłącza. System obsługuje cały obszar miasta.

System odprowadzania i utylizacji ścieków obejmuje oczyszczalnię ścieków, system przeróbki osadów ATSO w biomasę oraz sieć kanalizacyjną (ok. 77 km – stan na 2024 rok).

Na terenie Miasta Lubań funkcjonuje scentralizowany system ciepłowniczy, którego podstawowym źródłem jest centralna ciepłownia Piast zlokalizowana przy ul. Kazimierza Wielkiego 18. System ten obejmuje przede wszystkim północno-zachodnią, centralną oraz południową część miasta, gdzie występuje większa koncentracja zabudowy i zapotrzebowanie na energię cieplną. W pozostałych częściach miasta, charakteryzujących się niską intensywnością zabudowy, zaopatrzenie w ciepło realizowane jest głównie w oparciu o indywidualne, lokalne źródła ciepła.

Infrastruktura społeczna

W zakresie wychowania przedszkolnego mieszkańcy mogą skorzystać z oferty zarówno przedszkoli miejskich, jak i niepublicznych placówek. Są to następujące placówki:

- Przedszkole Miejskie nr 1 (ul. Skalnicza 3),
- Przedszkole Miejskie nr 3 (ul. Różana 1),

- Przedszkole Miejskie nr 5 im. Juliana Tuwima (ul. Mieszka II/1)
- Przedszkole Niepubliczne nr 1 (ul. Słoneczna 2),
- Akademia Malucha Niepubliczne Przedszkole Językowe (ul. Armii Krajowej 9),
- Niepubliczne Przedszkole Edukacyjne „Planeta Uśmiechu” (ul. Dobre Miejsce 21),
- Niepubliczne Przedszkole „Biały Miś” (ul. Adama Mickiewicza 1c),
- Niepubliczne Przedszkole Terapeutyczno-Włączające „Hopp” Lubań (ul. Dobre Miejsce 22).

Na terenie Miasta Lubań funkcjonują trzy publiczne szkoły podstawowe:

- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Tadeusza Kościuszki (zlokalizowana przy ul. Mickiewicza 1),
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Europejskich Dróg Świętego Jakuba (znajdująca się przy ul. Rybackiej 16),
- Szkoła Podstawowa nr 4 im. Kawalerów Orderu Uśmiechu (położona przy ul. Kopernika 15).

Ponadto w Mieście ofertę edukacyjną uzupełniają szkoły ponadpodstawowe zarządzane przez powiat.

W zakresie opieki nad dziećmi do lat trzech w Mieście funkcjonują zarówno żłobki publiczne i niepubliczne, w tym: Żłobek Miejski w Lubaniu, Niepubliczny Żłobek Misiowa Kraina, Żłobek przy Niepublicznym Przedszkolu Edukacyjnym Planeta Uśmiechu, Akademia Malucha-Żłobek przy Niepublicznym Przedszkolu Językowym.

Wśród instytucji kultury działających na terenie Miasta Lubań można wyróżnić: Miejską i Powiatową Bibliotekę Publiczną im. Marii Konopnickiej, Miejski Dom Kultury (w ramach którego działa również Uniwersytet Trzeciego Wieku), Muzeum Regionalne w Lubaniu.

OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

Miasto Lubań na poziomie krajowym zostało zaklasyfikowane do miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze.

Natomiast na poziomie regionalnym należy do przygranicznego obszaru funkcjonalnego, obszaru funkcjonalnego cennego przyrodniczo, Sudeckiego Obszaru Funkcjonalnego.

USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, W TYM OCHRONY POWIETRZA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU

Zasady ochrony środowiska i jego zasobów w Mieście Lubań wynikają z potrzeby zachowania równowagi pomiędzy rozwojem urbanistycznym i gospodarczym a ochroną wartości przyrodniczych, krajobrazowych i zasobów naturalnych.

W zakresie ochrony powietrza wskazuje się na konieczność ograniczania emisji zanieczyszczeń, w szczególności pochodzących z indywidualnych źródeł ciepła oraz transportu. Działania te obejmują przede wszystkim:

- preferowanie rozwiązań opartych na scentralizowanych systemach ciepłowniczych oraz niskoemisyjnych i odnawialnych źródłach energii,
- modernizację istniejących źródeł ciepła oraz stopniowe eliminowanie paliw wysokoemisyjnych,
- kształtowanie struktury przestrzennej Miasta w sposób ograniczający nadmierne natężenie ruchu samochodowego,
- ochronę i rozwój terenów zieleni, pełniących funkcję naturalnych filtrów powietrza.

Ponadto zakłada się ochronę istniejących zasobów przyrodniczych miasta, w tym obszarów i obiektów chronionych na podstawie przepisów odrębnych. Rekomendowane jest zachowanie ciągłości struktur przyrodniczych oraz unikanie ich fragmentacji, w szczególności w dolinach cieków wodnych i na terenach pełniących funkcje korytarzy ekologicznych.

Na terenie Miasta występują obszary szczególnie cenne przyrodniczo, które w przyszłości należałoby objąć ochroną. Są to następujące obszary:

- wzgórze między Ostróżkiem a Harcerską Górą, z dobrze zachowanym fragmentem grądu wysokiego (proponowany użytek ekologiczny),
- staw w południowo-zachodniej części miasta, otoczony starodrzewiem dębowym, stanowiący siedlisko płazów i ptaków,

- Dolina potoku Łazek między Radogoszczą a Pisarzowicami, rekomendowana do objęcia ochroną ze względu na naturalny charakter ciek i występowanie ptaków dziuplastych,
- dolina Gozdnicy, która jest użytkiem ekologicznym, gdzie znajdują się najcenniejsze siedliska przyrodnicze, m.in. zubożałe formy grądu środkowoeuropejskiego, łągu olszowego i niżowe łąki świeże.

Ponadto zlokalizowane są również obiekty cenne geologicznie, które warto objąć ochroną w formie stanowisk dokumentacyjnych, m.in.:

- odłoneczenia w kamieniołomach (Księginki, dolina Łazek),
- formacje bazaltowe w parku miejskim na Kamiennej Górze.

Zakłada się również prowadzenie polityki przestrzennej sprzyjającej ochronie zarówno wód powierzchniowych, jak i podziemnych. W tym celu przewiduje się w szczególności ograniczanie lokalizacji nowej zabudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią oraz dostosowanie sposobów zagospodarowania tych terenów do ich funkcji ochronnych i retencyjnych. Istotnym elementem działań jest także zachowanie naturalnych dolin rzecznych, które pełnią ważną rolę w kształtowaniu lokalnych stosunków wodnych i klimatycznych, a także ochrona terenów biologicznie czynnych, umożliwiających naturalną infiltrację wód do gruntu.

Jednocześnie podkreśla się konieczność racjonalnego gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi, w tym ich zagospodarowania w miejscu powstawania, co ma na celu ograniczenie ryzyka podtopień oraz przeciążenia systemów kanalizacyjnych.

ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Polityka przestrzenna Miasta Lubań powinna być prowadzona z poszanowaniem i ochroną dziedzictwa kulturowego, które stanowi jeden z kluczowych elementów tożsamości Miasta oraz istotny czynnik jego rozwoju. Szczególnej ochronie podlega historyczny układ urbanistyczny,

w tym obszar Starego Miasta oraz zespoły zabudowy z XIX i początku XX wieku, a także pojedyncze obiekty o wartościach historycznych, architektonicznych i kulturowych.

Zaleca się zachowanie czytelności historycznych struktur przestrzennych, skali i form zabudowy oraz powiązań widokowych, przy jednoczesnym dopuszczeniu przekształceń umożliwiających

współczesne użytkowanie obiektów. Nowa zabudowa oraz działania modernizacyjne powinny harmonijnie wpisywać się w istniejący kontekst przestrzenny, nie naruszając walorów krajobrazu kulturowego miasta.

Polityka przestrzenna powinna również uwzględniać ochronę zabytków archeologicznych oraz właściwe postępowanie inwestycyjne na obszarach o potencjale archeologicznym.

Na terenie Miasta nie zidentyfikowano dóbr kultury współczesnej.

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW, W TYM OKREŚLENIA SZCZEGÓLNYCH POTRZEB W ZAKRESIE NOWEJ ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ

Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów Miasta Lubań powinny być ukierunkowane na racjonalne wykorzystanie istniejącego potencjału przestrzennego miasta, poprawę ładu przestrzennego oraz wzmocnienie jego funkcji społecznych i gospodarczych. Kluczowym założeniem jest koncentracja rozwoju w obrębie obszarów już zurbanizowanych oraz ograniczenie rozpraszania zabudowy na tereny otwarte.

Zmiany w strukturze zagospodarowania powinny sprzyjać porządkowaniu i uzupełnianiu istniejącej zabudowy, w szczególności w obszarach śródmiejskich oraz na terenach o dobrej dostępności komunikacyjnej i technicznej. Preferowane jest intensyfikowanie zagospodarowania w granicach miasta poprzez wykorzystanie terenów niezagospodarowanych, zdegradowanych lub wymagających przekształceń, co pozwoli na efektywne wykorzystanie infrastruktury oraz ograniczenie presji inwestycyjnej na tereny przyrodniczo cenne.

Istotnym kierunkiem zmian jest różnicowanie funkcji terenów w sposób zapewniający ich komplementarność i wielofunkcyjność, zwłaszcza w centralnych częściach miasta. Zaleca się łączenie funkcji mieszkaniowych, usługowych i publicznych tam, gdzie sprzyja to aktywizacji przestrzeni miejskiej i poprawie dostępności usług dla mieszkańców. Jednocześnie należy dążyć do wyraźnego rozdzielenia funkcji mogących powodować konflikty przestrzenne, w szczególności pomiędzy zabudową mieszkaniową a działalnością produkcyjną lub techniczną.

Zmiany w strukturze zagospodarowania powinny uwzględniać ochronę terenów zieleni, otwartych oraz obszarów pełniących funkcje przyrodnicze i rekreacyjne. Zachowanie

i wzmocnienie systemu zieleni miejskiej oraz powiązań ekologicznych stanowi istotny element kształtowania zrównoważonej struktury przestrzennej miasta. Nowe zagospodarowanie powinno być dostosowane do uwarunkowań środowiskowych, krajobrazowych i kulturowych.

SZCZEGÓLNE POTRZEBY W ZAKRESIE NOWEJ ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ

Założeniem Strategii Rozwoju Miasta Lubią jest poprawa jakości życia mieszkańców oraz stworzenie stabilnych i atrakcyjnych warunków do zamieszkania, pracy i rozwoju społeczno-gospodarczego. Realizacja tych celów wymaga uwzględnienia potrzeb mieszkaniowych obecnych i przyszłych mieszkańców poprzez racjonalnie zaplanowany rozwój zabudowy mieszkaniowej, dostosowany do uwarunkowań przestrzennych, środowiskowych oraz infrastrukturalnych Miasta.

Potrzeba rozwoju nowej zabudowy mieszkaniowej w Mieście Lubią wynika w szczególności z konieczności stabilizacji procesów demograficznych. Działania strategiczne ukierunkowane są na utrzymanie obecnej liczby mieszkańców oraz zahamowanie niekorzystnych trendów demograficznych, a także na stworzenie warunków sprzyjających osiedlaniu się nowych mieszkańców. Osiągnięcie tego celu wymaga zapewnienia zróżnicowanej i atrakcyjnej oferty mieszkaniowej, powiązanej z dostępem do infrastruktury technicznej oraz usług społecznych.

Istotnym czynnikiem jest również dążenie do podnoszenia standardu życia mieszkańców. Strategia zakłada poprawę jakości życia poprzez rozwój i modernizację infrastruktury społecznej, w tym placówek oświaty, kultury, sportu i rekreacji. Nowa zabudowa mieszkaniowa powinna być lokalizowana w sposób umożliwiający mieszkańcom dogodny dostęp do usług publicznych, terenów zieleni oraz przestrzeni rekreacyjnych, co sprzyja tworzeniu przyjaznego i funkcjonalnego środowiska zamieszkania.

Rozwój funkcji mieszkaniowej powinien odbywać się zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju przestrzennego. Oznacza to konieczność poszanowania ładunku przestrzennego, ochrony środowiska oraz racjonalnego wykorzystania terenów miejskich, w szczególności poprzez ograniczanie rozpraszania zabudowy i preferowanie zagospodarowania terenów już zurbanizowanych lub wymagających przekształceń. Takie podejście pozwala na efektywne wykorzystanie istniejącej infrastruktury oraz ograniczenie presji na tereny zieleni i obszary otwarte.

Potrzeba rozwoju nowej zabudowy mieszkaniowej wiąże się także z rozwojem lokalnego rynku pracy i przedsiębiorczości. Działania podejmowane na rzecz aktywizacji gospodarczej Miasta, w tym rozwoju usług, handlu i działalności produkcyjnej, wymagają zapewnienia odpowiednich warunków mieszkaniowych dla osób pracujących na terenie Miasta Lubań oraz w jego bezpośrednim otoczeniu.

Istotnym uwarunkowaniem są również wyzwania demograficzne i społeczne. Struktura ludności Miasta wskazuje na potrzebę dostosowania oferty mieszkaniowej do zróżnicowanych potrzeb różnych grup mieszkańców, w tym osób młodych, rodzin z dziećmi, seniorów oraz osób

o szczególnych potrzebach. Rozwój zabudowy mieszkaniowej powinien uwzględniać różne formy zamieszkania, w tym zabudowę wielorodzinną, jednorodziną oraz mieszkania dostępne cenowo i komunalnie.

Dodatkowym atutem Miasta Lubań jest jego położenie w strukturze osadniczej regionu oraz dobra dostępność komunikacyjna, wynikająca z funkcjonowania sieci dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych oraz połączeń kolejowych. Czynniki te zwiększają atrakcyjność osadniczą Miasta i sprzyjają rozwojowi funkcji mieszkaniowej.

Podsumowując, uwzględnienie w planie ogólnym Miasta Lubań terenów przeznaczonych pod nową zabudowę mieszkaniową jest uzasadnione realizacją celów strategicznych, w szczególności w zakresie poprawy jakości życia mieszkańców, przeciwdziałania niekorzystnym trendom demograficznym oraz wzmacniania atrakcyjności osadniczej Miasta. Działania te pozostają zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju i długofalowymi potrzebami lokalnej społeczności.

ZASADY LOKALIZACJI OBIEKTÓW HANDLU WIELKOPOWIERZCHNIOWEGO

Na obszarze Miasta Lubań wyznaczone są obszary lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego, które położone są w rejonie ulic: Przemysłowej, Robotniczej, Warszawskiej, Zgorzeleckiej i Fabrycznej, Młynarskiej i E. Plater oraz po zachodniej stronie Miasta.

Polityka przestrzenna Miasta Lubań w zakresie lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego powinna zmierzać do zachowania ładu przestrzennego oraz

równowagi pomiędzy rozwojem funkcji handlowych a ochroną struktury urbanistycznej Miasta i jakości życia mieszkańców. Lokalizacja tego typu obiektów wymaga szczególnej ostrożności ze względu na ich skalę, oddziaływanie komunikacyjne oraz wpływ na funkcjonowanie lokalnych centrów usługowych.

Zaleca się zapewnienie odpowiedniej obsługi transportowej, w tym powiązań z transportem publicznym, a także właściwego układu parkingowego, ograniczającego negatywne oddziaływanie na otoczenie.

Obiekty handlu wielkopowierzchniowego powinny być projektowane z uwzględnieniem zasad estetyki, zieleni urządzonej oraz rozwiązań minimalizujących ich wizualną dominację w przestrzeni miasta.

Wprowadzenie lub rozbudowa obiektów handlu wielkopowierzchniowego powinna być każdorazowo oceniana pod kątem wpływu na funkcjonowanie istniejących centrów handlowo-usługowych, tak aby uzupełniała strukturę usługową Miasta w sposób zrównoważony i komplementarny.

ZASADY LOKALIZACJI KLUCZOWYCH INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO

Polityka przestrzenna Miasta Lubań w zakresie lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego powinna być prowadzona w sposób zapewniający racjonalne i efektywne wykorzystanie przestrzeni miejskiej oraz równomierny dostęp mieszkańców do usług publicznych. Lokalizacja tego typu inwestycji powinna wzmacniać spójność funkcjonalno-przestrzenną miasta i sprzyjać poprawie jakości życia.

Rekomenduje się sytuowanie kluczowych inwestycji celu publicznego w obszarach o dobrej dostępności komunikacyjnej, w tym z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury transportowej oraz powiązań z transportem zbiorowym. Preferowane są lokalizacje w strukturze miejskiej umożliwiające obsługę jak najszerszego kręgu użytkowników, w szczególności w centralnych i dobrze skomunikowanych częściach miasta.

Zaleca się wykorzystywanie w pierwszej kolejności terenów już zurbanizowanych, w tym obszarów wymagających rewitalizacji lub przekształceń funkcjonalnych, co sprzyja ograniczaniu presji inwestycyjnej na tereny otwarte oraz wspiera procesy odnowy przestrzeni miejskiej. Lokalizacja nowych inwestycji powinna uwzględniać istniejące uwarunkowania

środowiskowe, kulturowe i krajobrazowe, tak aby nie naruszać obszarów cennych przyrodniczo ani przestrzeni objętych ochroną konserwatorską.

Kluczowe inwestycje celu publicznego powinny być lokalizowane w sposób zapewniający ich funkcjonalne powiązanie z otaczającą zabudową oraz infrastrukturą techniczną. Zaleca się kształtowanie ich formy architektonicznej i zagospodarowania terenu w sposób podnoszący jakość przestrzeni publicznych, sprzyjający integracji społecznej oraz wzmacniający czytelność i estetykę struktury miejskiej.

Lokalizacja inwestycji celu publicznego powinna również uwzględniać zasady zrównoważonego rozwoju, w tym efektywność energetyczną, dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz odporność na zagrożenia środowiskowe, co pozwoli na długofalowe i bezpieczne użytkowanie obiektów przez mieszkańców miasta.

W obowiązującym Planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego 2020 zostały zawarte ustalenia w zakresie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, w przypadku Miasta Lubań są to następujące inwestycje:

- K 72 – udrożnienie i fragmentaryczna odbudowa rzeki Kwisy w km 60+00-73+500 w m. Nowogrodziec – Lubań,
- K 95 – koncepcja zabezpieczenia przeciwpowodziowego zlewni górnej Kwisy ze szczególnym uwzględnieniem m. Mirsk – Gryfów Śląski – Leśna – Lubań – Nowogrodziec (opracowanie w I cyklu planistycznym wielowariantowej koncepcji zabezpieczenia obszaru problemowego wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej dla wariantu rekomendowanego),
- K 104 – Siekierka – zwiększenie retencji i poprawa bioróżnorodności,
- K 156 - Budowa dwutorowej linii 400 kV Mikułowa – Świebodzice wraz z rozbudową stacji w tym ciągu liniowym (PSE S.A.),
- KW 4 - Rewitalizacja linii kolejowej nr 274 na odcinku Jelenia Góra - Zgorzelec wraz z łącznicą kolejową linia nr 778 Etap I,
- W 41 - Modernizacja instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów w ramach projektu pn. "Rozbudowa Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Lubaniu o infrastrukturę podstawową instalacji do przyjmowania i sortowania odpadów komunalnych oraz o

niezbędną infrastrukturę towarzyszącą na potrzeby obsługi wybudowanych instalacji zagospodarowania odpadów”, ul. Bazaltowa 1, 59-800 Lubań,

- W 64 - Modernizacja istniejącego MBP poprzez rozbudowę punktu przyjęcia zmieszanych odpadów komunalnych w ramach projektu pn. “Rozbudowa Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Lubaniu o infrastrukturę podstawową instalacji do przyjmowania i sortowania odpadów komunalnych oraz o niezbędną infrastrukturę towarzyszącą na potrzeby obsługi wybudowanych instalacji zagospodarowania odpadów”, ul. Bazaltowa 1, 59-800 Lubań.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI, INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ

Rozwój systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej w Mieście Lubań powinien być prowadzony w sposób skoordynowany i zintegrowany, tak aby wspierać zrównoważony rozwój Miasta, poprawę jakości życia mieszkańców oraz wzmocnienie jego funkcji społeczno-gospodarczych. Kluczowym celem jest tworzenie sprawnie funkcjonującej, dostępnej i odpornej na przyszłe wyzwania struktury infrastrukturalnej.

W zakresie systemów komunikacji polityka rozwoju powinna koncentrować się na poprawie dostępności transportowej Miasta oraz bezpieczeństwa ruchu. Istotne znaczenie ma modernizacja i utrzymanie istniejącej sieci drogowej, dostosowywanie jej do rzeczywistych potrzeb użytkowników oraz porządkowanie układu komunikacyjnego w obszarach intensywnego zainwestowania. Rekomenduje się wzmocnienie roli transportu zbiorowego, poprawę jego dostępności i jakości obsługi mieszkańców, a także rozwój infrastruktury pieszej i rowerowej jako elementów sprzyjających mobilności zrównoważonej. Szczególną uwagę należy poświęcić integracji różnych form transportu oraz poprawie powiązań komunikacyjnych pomiędzy poszczególnymi częściami Miasta.

Jednym z głównych kierunków rozwoju Miasta jest budowa połączenia drogowego pomiędzy skrzyżowaniem drogi krajowej DK30 i drogi wojewódzkiej 296 a ulicą Esperantystów, co umożliwi skomunikowanie niedostępnych obecnie terenów przeznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania na tereny przemysłowe oraz usługowe, z głównymi arteriami komunikacyjnymi w kierunku granicy kraju.

W zakresie infrastruktury technicznej kierunki rozwoju powinny zapewniać niezawodne i efektywne funkcjonowanie podstawowych systemów obsługi Miasta. Obejmuje to rozwój i modernizację sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, systemów gospodarki ściekowej i odpadami, zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i gaz, a także infrastruktury telekomunikacyjnej. Działania te powinny być prowadzone z uwzględnieniem zasad efektywności energetycznej, ograniczania emisji zanieczyszczeń oraz adaptacji do zmian klimatu. Zaleca się wykorzystywanie nowoczesnych technologii oraz rozwiązań sprzyjających racjonalnemu gospodarowaniu zasobami i zwiększaniu odporności infrastruktury na zagrożenia środowiskowe.

W zakresie infrastruktury społecznej kierunki rozwoju powinny zmierzać do zapewnienia mieszkańcom powszechnego i równego dostępu do usług publicznych, w szczególności w obszarach edukacji, ochrony zdrowia, kultury, sportu, rekreacji oraz pomocy społecznej. Rozwój i modernizacja obiektów infrastruktury społecznej powinny być dostosowane do potrzeb demograficznych i społecznych Miasta, a ich lokalizacja powinna sprzyjać integracji społecznej oraz aktywizacji mieszkańców. Istotne znaczenie ma również poprawa jakości i dostępności przestrzeni publicznych jako miejsc codziennego użytkowania i budowania więzi społecznych.

ZASADY LOKALIZACJI URZĄDZEŃ WYTWARZAJĄCYCH ENERGIĘ O MOCY ZAINSTALOWANEJ PRZEKRACZAJĄCEJ 500 KW

Na terenie Miasta możliwa jest lokalizacja urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW.

Lokalizacja tego typu instalacji wymaga każdorazowo uwzględnienia ich skali, charakteru oddziaływania oraz powiązań z istniejącą strukturą przestrzenną Miasta. Ponadto powinna uwzględniać uwarunkowania środowiskowe, w tym ochronę obszarów cennych przyrodniczo, korytarzy ekologicznych oraz krajobrazu, a także ograniczać negatywne oddziaływanie na jakość powietrza, klimat akustyczny i warunki życia mieszkańców. Istotne jest również zachowanie ciągłości i czytelności krajobrazu miejskiego oraz unikanie dominant przestrzennych nieadekwatnych do charakteru otoczenia.

ZASADY LOKALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ MOGĄCYCH ZNACZĄCO ODDZIAŁYWAĆ NA ŚRODOWISKO

Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco lub potencjalnie oddziaływać na środowisko w Polsce są określone przez przepisy prawa, w szczególności ustawę z dnia 3 października 2008 r. o ocenie oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1881, 1940). W przypadku takich przedsięwzięć, przed rozpoczęciem realizacji inwestycji, może być konieczne przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko, która jest częścią procesu decyzyjnego i służy ochronie zasobów naturalnych oraz zdrowia ludzi. Mając powyższe na uwadze, nie wyznacza się szczegółowych zasad lokalizacji przedmiotowych przedsięwzięć.

ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Polityka przestrzenna Miasta Lubań w zakresie kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej powinna zapewniać racjonalne gospodarowanie zasobami gruntów oraz zachowanie ich funkcji produkcyjnych, przyrodniczych i krajobrazowych. Działania w tym obszarze powinny być prowadzone w sposób ograniczający presję urbanizacyjną na tereny rolne i leśne oraz sprzyjający utrzymaniu ładu przestrzennego.

Zaleca się ochronę gruntów rolnych o wyższej wartości produkcyjnej przed nieuzasadnionym przekształcaniem na cele nierolnicze, a rozwój zabudowy powinien być w pierwszej kolejności kierowany na tereny już zurbanizowane lub przeznaczone pod zainwestowanie. Rolnicza przestrzeń produkcyjna powinna być kształtowana w sposób umożliwiający prowadzenie działalności rolniczej z poszanowaniem zasad ochrony środowiska, w tym ochrony gleb, wód i krajobrazu.

Leśna przestrzeń produkcyjna powinna być utrzymywana i użytkowana w sposób zapewniający trwałość lasów oraz ich wielofunkcyjny charakter. Szczególne znaczenie przypisuje się ochronie powierzchni leśnych przed fragmentacją, zachowaniu ciągłości kompleksów leśnych oraz wzmocnieniu ich funkcji ochronnych, przyrodniczych i rekreacyjnych, zwłaszcza w kontekście sąsiedztwa terenów zurbanizowanych.

Zaleca się zachowanie i wzmocnienie powiązań przyrodniczych pomiędzy terenami rolnymi, leśnymi i zielenią miejską, co sprzyja utrzymaniu różnorodności biologicznej oraz odporności środowiska na zmiany klimatyczne. Kształtowanie rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

powinno uwzględniać także ochronę krajobrazu, w tym zachowanie otwartych przestrzeni, zadrzewień śródpolnych i naturalnych granic terenów.

ZASADY KSZTAŁTOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA OBSZARACH ZDEGRADOWANYCH I OBSZARACH REWITALIZACJI ORAZ OBSZARACH WYMAGAJĄCYCH PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI

Polityka przestrzenna Miasta Lubą w odniesieniu do obszarów zdegradowanych oraz terenów wymagających działań naprawczych powinna koncentrować się na przywracaniu ich wartości funkcjonalnych, przestrzennych, społecznych i środowiskowych. Kształtowanie zagospodarowania tych obszarów powinno być prowadzone w sposób zintegrowany, uwzględniający zarówno potrzeby mieszkańców, jak i uwarunkowania przestrzenne, środowiskowe oraz kulturowe.

Rekomenduje się wykorzystanie procesów rewitalizacji jako narzędzia kompleksowej odnowy obszarów zdegradowanych Miasta. Działania te powinny prowadzić do wprowadzania nowych funkcji społecznych, usługowych, mieszkaniowych lub gospodarczych, przy jednoczesnym zachowaniu i wykorzystaniu istniejących zasobów przestrzennych i kulturowych. Rewitalizacja powinna być prowadzona w oparciu o Gminny Program Rewitalizacji. Na dzień sporządzania Strategii, Miasto Lubą nie posiada przedmiotowego dokumentu – rekomendowane jest jego opracowanie.

Na obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji zaleca się w pierwszej kolejności usuwanie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym zanieczyszczeń gleb i wód oraz degradacji krajobrazu. Procesy inwestycyjne powinny być poprzedzone rozpoznaniem stanu środowiska i dostosowane do jego rzeczywistych uwarunkowań, tak aby nowe zagospodarowanie było bezpieczne dla użytkowników i trwałe w długiej perspektywie.

Kształtowanie zagospodarowania przestrzennego na tych obszarach powinno sprzyjać poprawie jakości przestrzeni publicznych, zwiększeniu dostępności terenów zieleni oraz integracji społecznej. Zaleca się wprowadzanie rozwiązań wzmacniających ład przestrzenny, poprawiających estetykę zabudowy oraz przywracających czytelność struktury urbanistycznej.

PLAN PRZECIWDZIAŁANIA SKUTKOM SUSZY NA LATA 2021-2027

Miasto Lubań położone jest

- w większości na terenie ekstremalnie zagrożonym, a częściowo silnie zagrożonym suszą atmosferyczną,
- w całości na terenie słabo zagrożonym suszą rolniczą,
- w całości na terenie umiarkowanie zagrożonym suszą hydrologiczną,
- w całości na terenie silnie zagrożonym suszą hydrogeologiczną.

W łącznym zagrożeniu suszą Miasto zostało w całości zakwalifikowane jako teren umiarkowanie zagrożony suszą.

W celu poprawy stanu gospodarki wodnej, a tym samym przeciwdziałania negatywnym konsekwencjom występowania suszy, kluczowe będą zapisy dokumentu pn. „Plan przeciwdziałania skutkom suszy na lata 2021-2027” przyjętego na mocy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. Plan wyznacza kierunki działań podejmowanych przez organy administracji samorządowej, dotyczą one przede wszystkim:

- zwiększenia ilości i czasu retencji wód na gruntach rolnych,
- zwiększenia retencji naturalnej i sztucznej na gruntach leśnych,
- retencji i zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenach zurbanizowanych,
- realizacji działań inwestycyjnych w zakresie kształtowania zasobów wodnych poprzez zwiększanie sztucznej retencji,
- uwzględniania tematyki suszy hydrologicznej i hydrogeologicznej w planach zarządzania kryzysowego,
- budowy i przebudowy ujęć wód podziemnych oraz budowy lub przebudowy rurociągów wodociągowych magistralnych do przesyłania wody do obszarów zagrożonych suszą hydrologiczną dla potrzeb zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi mieszkańców tych obszarów.

PLAN GOSPODAROWANIA WODAMI NA OBSZARZE DORZECZA ODRY

Miasto Lubań zlokalizowane jest na terenie obszaru dorzecza Odry, w związku czym z punktu widzenia Miasta istotne są zapisy Planu gospodarowania wodami dla obszaru dorzecza Odry.

Kolejna tabela przedstawia dane na temat jednolitych części wód zlokalizowanych na terenie Miasta Lubań.

Tabela 13 Jednolite Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych na terenie Miasta Lubań

Kod i nazwa	Status	Stan ogólny	Przypisane cele środowiskowe	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	Odstępstwa
Wody Powierzchniowe					
RW600011166999 - Kwisa od zb. Leśna do ujścia	NAT - naturalna część wód	zły stan wód	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Kwisa w obrębie JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Kwisa w obrębie JCWP (dla troci wędrowniej); stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej
RW6000031667299 - Siekierka	NAT - naturalna część wód	zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; dobry stan chemiczny	zagrożona	odstępstwo z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej
Wody Podziemne					
GW600093	-	dobry	dobry stan chemiczny; dobry stan ilościowy	niezagrożona	nie dotyczy

Źródło: <http://www.apgw.gov.pl> – Karty Charakterystyk JCWPd (dostęp: 27.05.2025)

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry Miasto Lubań powinno podejmować działania ukierunkowane na osiągnięcie celów środowiskowych dla wód powierzchniowych, podziemnych i obszarów chronionych. Z punktu widzenia Miasta nie wyznaczono szczególnych działań w tym zakresie.

Należy zaznaczyć, że działania przypisane do poszczególnych JCW znajdują się w załącznikach do Planu, a materiał pomocniczy w tym zakresie zawierają również Karty Charakterystyk, które dostępne są pod adresem www: <https://apgw.gov.pl>

PLAN ZARZĄDZANIA RYZYKIEM POWODZIOWYM DLA OBSZARU DORZECZA ODRY

Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego, na terenie Miasta Lubań występują:

- obszary szczególnego zagrożenia powodzią obejmujące obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią obejmujące obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- obszary, na których prawdopodobieństwo występowania powodzi jest niskie i wynosi 0,2%.

Szczegółowe granice terenów zagrożonych powodzią są dostępne w serwisie Hydroportal w sekcji „Mapa zagrożenia powodziowego” (https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpMZP).

Uwzględniając ryzyko wystąpienia powodzi należy odnieść się również do Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry przyjętego na mocy Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2022 roku. Zapisy we wspomnianym dokumentach są istotne z punktu widzenia rozwoju Miasta, ponieważ wszelkie działania podejmowane przez samorząd muszą być zgodne z nimi i służyć realizacji następujących, założonych w Planie celów:

- zahamowaniu wzrostu ryzyka powodziowego,
- obniżeniu istniejącego ryzyka powodziowego,
- poprawie systemu zarządzania ryzykiem powodziowym.

OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

Obszarami Strategicznej Interwencji (OSI) są obszary, na których zdiagnozowano istnienie szczególnych warunków społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, w tym występowanie barier rozwoju lub potencjałów rozwojowych. Obszarem Strategicznej Interwencji może być obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych. OSI stanowią wybór strategiczny, którego konsekwencją jest skierowanie interwencji publicznej na dany obszar.

W celu identyfikacji OSI dla Miasta Lubań, przeanalizowane zostały następujące dokumenty:

- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030),
- Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego.

MIASTA ŚREDNIE TRACĄCE FUNKCJE SPOŁECZNO-GOSPODARCZE

W ramach Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 Miasto Lubań zostało zidentyfikowane jako miasto średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze. Miasta te charakteryzują się postępującym regresem rozwojowym oraz utratą funkcji społeczno-gospodarczych

i administracyjnych. Towarzyszy temu odpływ ludności, zwłaszcza osób wykształconych w wieku produkcyjnym, do większych ośrodków miejskich, upadek tradycyjnych lokalnych gałęzi przemysłu, a także starzenie się społeczeństwa, które wpływa na zmianę struktury popytu na usługi. Dodatkowym wyzwaniem są niedopasowania między popytem a podażą na rynku pracy.

Problemy te pogłębia niezadowalająca dostępność terytorialna, obejmująca słabe powiązania transportowe z innymi miastami oraz obszarem funkcjonalnym, wynikające z niewystarczającej jakości infrastruktury drogowej, kolejowej i siatki połączeń transportu zbiorowego. Skutkiem tych uwarunkowań jest istotne i narastające osłabienie bazy ekonomiczno-finansowej samorządów, co grozi dalszym pogorszeniem warunków życia mieszkańców oraz prowadzenia działalności gospodarczej.

W ramach Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze zostały wskazane jako obszary strategicznej interwencji i zostały objęte obligatoryjnym wsparciem zarówno ze środków KPO, jak i RPO. Działanie wobec tych obszarów

będą dostosowane do indywidualnych potrzeb i potencjałów danego terytorium. Kluczowe znaczenie będzie miała odbudowa bazy gospodarczej tych miast oraz wzmocnienie ich roli jako lokalnych centrów aktywności społecznej i gospodarczej.

PRZYGRANICZNY OBSZAR FUNKCJONALNY

Zgodnie z zapisami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego Miasto Lubań należy do przygranicznego obszaru funkcjonalnego. Jest to obszar o ponadregionalnym znaczeniu, położony w strefie przygranicznej państwa. Tereny przygraniczne Dolnego Śląska wyróżniają się znacznym potencjałem rozwojowym, jednak jego pełne wykorzystanie jest ograniczone przez niedostatecznie rozwiniętą infrastrukturę transportową. Niska jakość połączeń utrudnia rozwój kontaktów społeczno-gospodarczych, ogranicza wymianę handlową oraz sprzyja marginalizacji regionu. Dodatkowo bariery organizacyjne w funkcjonowaniu transportu publicznego hamują swobodny przepływ osób.

Część wyzwań charakterystycznych dla obszarów przygranicznych wykracza poza możliwości rozwiązań planistycznych lub działań podejmowanych wyłącznie przez jednostki samorządu terytorialnego. Pomimo tych ograniczeń Dolny Śląsk, wykorzystując swoje strategiczne położenie na styku granic Polski, Czech i Niemiec, konsekwentnie podejmuje działania na rzecz rozwoju infrastruktury transportowej, mającej na celu poprawę dostępności oraz spójności obszarów transgranicznych.

W odniesieniu do przygranicznego obszaru funkcjonalnego istotne są również zapisy Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030, zgodnie z którymi dla ww. obszaru funkcjonalnego wyznaczono następujące priorytety (cele operacyjne):

- wspieranie endogenicznych potencjałów gospodarczych subregionów,
- wspieranie rozwoju i rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich i wiejskich,
- poprawa stanu i dostępności regionalnej infrastruktury technicznej,
- doskonalenie regionalnego i lokalnych rynków pracy,
- racjonalne wykorzystanie walorów i zasobów środowiska,
- rozwój regionalnej sieci transportowej,
- wspieranie współpracy międzyregionalnej i transgranicznej.

OBSZAR FUNKCJONALNY CENNY PRZYRODNICZO

Na podstawie zapisów Planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego Miasto Lubań zostało zakwalifikowane do obszaru funkcjonalnego cennego przyrodniczo. Obszar ten został wyznaczony w celu zintegrowania działań ochronnych i prawidłowego kształtowania przestrzeni w województwie dolnośląskim.

Miasto Lubań znajduje się w obszarze funkcjonalnym cennym przyrodniczo na Dolnym Śląsku, w tym w strefie obszaru, w którym zlokalizowane są łądowe korytarze ekologiczne oraz w obszarze, w którym zlokalizowane są korytarze ekologiczne o znaczeniu ponadlokalnym.

Przez teren Miasta przebiegają następujące korytarze ekologiczne:

- Sudety – Bory Dolnośląskie, zachodni GKZ-5A,
- Góry Stołowe – północ KZ-4.

SUDECKI OBSZAR FUNKCJONALNY

Na mocy zapisów Planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego Miasto Lubań zakwalifikowano do Sudeckiego Obszaru Funkcjonalnego. Sudecki Obszar Funkcjonalny stanowi górski obszar funkcjonalny o ponadregionalnym znaczeniu. Tworzą go gminy, które podpisały „Deklarację Sudecką” z dnia 11 grudnia 2017 r., deklarując współpracę na rzecz poprawy warunków życia mieszkańców oraz przyspieszenia rozwoju gospodarczego tej części Dolnego Śląska.

Zapisy Planu wyznaczają kluczowe działania dla Sudeckiego Obszaru Funkcjonalnego, w odniesieniu do Miasta Lubań do najistotniejszych należą:

- uwzględnienie w dokumentach gminnych polityki rozwoju zawartej w Strategii Rozwoju Sudety 2030;
- weryfikacja przebiegu i modernizacja Drogi Śródsudeckiej (Via Montana) poprawiająca bezpieczeństwo trasy i jej atrakcyjność turystyczną oraz skuteczność ochrony zasobów przyrodniczych i kulturowych w obszarze oddziaływania trasy;
- wyłączenie z zabudowy, w tym z zabudowy turystycznej i rekreacyjnej: terenów otwartych o największych walorach widokowych predysponowane do rozwoju szlaków turystycznych oraz obszarów o ekspozycji północnej, obszarów osuwiskowych, zalewowych, inwersyjnych;

- wyeliminowanie lokalizacji zwartych kompleksów zabudowy produkcyjnej o powierzchni większej niż 1,0 ha oraz usługowej o powierzchni większej niż 2,0 ha na terenach o nachyleniu powyżej 5,0%;
- ustalenie minimalnego wskaźnika powierzchni terenów biologicznie czynnych na poziomie 75,0% na terenach o nachyleniu powyżej 5,0% dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, letniskowej, zamieszkania zbiorowego, usług zdrowia (lecznictwa uzdrowiskowego), usług sportu i rekreacji oraz usług turystycznych.

TERENY ZAMKNIĘTE I OBSZARY OGRANICZONEGO UŻYTKOWANIA

Zgodnie z zapisami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego Miasto Lubań należy do gmin, przez które przebiegają linie kolejowe, jako tereny zamknięte, zastrzeżone ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa.

GMINY, W KTÓRYCH ZLOKALIZOWANE SĄ UDOKUMENTOWANE NIEZAGOSPODAROWANE ZŁOŻA KOPALIN O ZNACZENIU OGÓLNOKRAJOWYM I REGIONALNYM

Zgodnie z zapisami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego Miasto Lubań znajduje się w grupie gmin, na obszarze których zidentyfikowano udokumentowane niezagospodarowane złoża kopalin o znaczeniu ogólnokrajowym i regionalnym.

SYSTEM REALIZACJI STRATEGII, W TYM WYTYCZNE DO SPORZĄDZENIA DOKUMENTÓW

Obligatoryjnym elementem strategii rozwoju gminy jest określenie systemu jej realizacji. Na etapie projektowania systemu realizacji Strategii Rozwoju Miasta Lubań na lata 2026–2035 istotne jest wskazanie podmiotów odpowiedzialnych za wdrażanie jej założeń, a także określenie zasad i wytycznych dotyczących sporządzania dokumentów wykonawczych, służących realizacji celów strategicznych i operacyjnych.

System realizacji Strategii stanowi zbiór rozwiązań organizacyjnych i proceduralnych określających sposób wdrażania dokumentu, w szczególności poprzez:

- wskazanie podmiotów uczestniczących w realizacji Strategii,
- określenie zakresu ich odpowiedzialności oraz podziału zadań,
- wskazanie mechanizmów i narzędzi wdrażania Strategii,
- określenie wytycznych do sporządzania dokumentów wykonawczych,
- ustalenie zasad monitorowania postępów realizacji Strategii,
- przeprowadzanie okresowej oceny realizacji Strategii.

Za realizację zadań określonych w Strategii Rozwoju Miasta Lubań odpowiedzialny jest przede wszystkim Urząd Miasta Lubań oraz miejskie jednostki organizacyjne, działające w ramach przypisanych im kompetencji. Istotną rolę w procesie wdrażania Strategii odgrywają również partnerzy zewnętrzni, w tym podmioty sektora gospodarczego, organizacje pozarządowe, instytucje otoczenia biznesu oraz społeczność lokalna. Realizacja działań strategicznych będzie miała zatem charakter partnerski i wielosektorowy.

Dla skutecznego osiągnięcia założonych celów strategicznych niezbędne jest zastosowanie odpowiednich instrumentów realizacji, spójnych z przyjętym modelem struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta Lubań. Instrumenty te mogą mieć w szczególności charakter:

- wdrożeniowy – obejmujący strategię, programy, plany i projekty realizacyjne,
- organizacyjno-zarządczy – regulaminy wewnętrzne, struktury organizacyjne oraz procedury obowiązujące w Urzędzie Miasta i jednostkach organizacyjnych,
- finansowy – coroczne uchwały budżetowe oraz Wieloletnia Prognoza Finansowa,
- prawny – uchwały Rady Miasta, akty prawa miejscowego oraz decyzje administracyjne,

- związany z planowaniem przestrzennym – plan ogólny oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
- społeczny – działania informacyjne, promocyjne i edukacyjne, konsultacje społeczne, komunikacja z mieszkańcami,
- kontrolny i monitoringowy – raporty z realizacji Strategii, aktualizacja ewidencji i rejestrów oraz analiza wskaźników.

Dobór poszczególnych instrumentów realizacji powinien uwzględniać ich skuteczność, efektywność kosztową oraz doświadczenia wynikające z ich dotychczasowego stosowania, zarówno w Mieście Lubań, jak i w innych jednostkach samorządu terytorialnego.

Integralnym elementem systemu realizacji Strategii są wytyczne dotyczące sporządzania dokumentów wykonawczych, obejmujących obowiązkowe i fakultatywne programy, plany oraz strategie sektorowe funkcjonujące w Mieście Lubań. Dokumenty te powinny pozostawać spójne z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Lubań na lata 2026–2035, a w przypadku stwierdzenia rozbieżności – podlegać aktualizacji w celu zapewnienia wewnętrznej spójności systemu planistycznego Miasta.

Strategia Rozwoju Miasta Lubań jako dokument o charakterze kierunkowym, powinna pozostawać w szczególności spójna z Wieloletnią Prognozą Finansową Miasta oraz corocznymi uchwałami budżetowymi. Zapewnienie tej zgodności stanowi warunek skutecznej realizacji zaplanowanych działań oraz osiągnięcia zakładanych celów rozwojowych.

W kolejnej części dokumentu przedstawione zostaną dokumenty wykonawcze obowiązujące w Mieście Lubań na moment sporządzania Strategii, wraz z oceną ich aktualności oraz wytycznymi dotyczącymi ich dalszego opracowywania i wdrażania.

Tabela 14 Dokumenty wykonawcze obowiązujące w Mieście Lubań wraz z wytycznymi do ich sporządzenia

Nazwa dokumentu	Szczegóły	Wytyczne do sporządzenia
Planowanie przestrzenne		
Plan ogólny Miasta Lubań	Uchwała nr VI/39/2024 Rady Miasta Lubań z dnia 24 września 2024 r. Miasto Lubań przystąpiło do sporządzenia planu ogólnego Gminy Miejskiej Lubań	Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, wprowadzono nowe narzędzie planistyczne – plan ogólny gminy o randze aktu prawa miejscowego. Zgodnie z ww. ustawą uchwalenie planu ogólnego gminy wymagane jest do końca 2025 r. Plan ogólny powinien pozostawać spójny z ustaleniami Strategii Rozwoju Miasta Lubań na lata 2026–2035 i stanowić podstawę dla sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego Miasta Lubań	W Mieście Lubań obowiązuje 38 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które obejmują obszar całego Miasta.	Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
Plan wykorzystania zasobu nieruchomości stanowiących własność Gminy Miejskiej Lubań na lata 2025–2027	Zarządzenie nr 106/2025 Burmistrza Miasta Lubań z dnia 12 maja 2025 r.	Dokument aktualny, wymagający aktualizacji w okresie realizacji Strategii, stworzony w oparciu o art. 25 ust. 2a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r., o gospodarce nieruchomościami, plany wykorzystania zasobu nieruchomości opracowuje się na okres trzech lat

Nazwa dokumentu	Szczegóły	Wytyczne do sporządzenia
Energetyka		
Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Lubań	Aktualizacja Projektu założeń do planu Uchwała nr XXII/111/2025 Rady Miasta Lubań z 30 września 2025 r.	Dokument obowiązkowy na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne. Sporządzany na okres 15 lat, aktualizowany co najmniej raz na trzy lata.
Gospodarka komunalna		
Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Miejskiej Lubań na lata 2022–2030	Uchwała nr LIV/327/2022 Rady Miasta Lubań z dnia 22 lutego 2022 r.	Dokument aktualny, wymagający aktualizacji w okresie realizacji Strategii. Jest to obowiązkowy dokument na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie Kodeksu Cywilnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 172 ze zm.). Sporządzany jest na okres co najmniej pięciu kolejnych lat.
Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych na lata 2023-2027 Lubańskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. o.o.	Uchwała nr LXXVI/453/2023 Rady Miasta Lubań z dnia 14 lipca 2023 r.	Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urzędzeń wodociągowych to dokument strategiczny opracowywany przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, zgodnie z art. 21 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę
Ochrona i opieka nad zabytkami oraz zarządzanie dziedzictwem		
Program Opieki nad Zabytkami dla Miasta Lubań na lata 2022-2025	Uchwała nr LVIII/349/2022 Rady Miasta Lubań z dnia 26 kwietnia 2022 r.	Gminny program opieki nad zabytkami (POZ) to strategiczny dokument sporządzany przez wójta/burmistrza na 4 lata, przyjmowany uchwałą rady gminy po uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Nazwa dokumentu	Szczegóły	Wytyczne do sporządzenia
		Podstawa Prawna: Art. 87 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami
Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu		
Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Lubań na lata 2025–2028 z perspektywą do 2032 roku	Uchwała nr XVI/78/2025 Rady Miasta Lubań z dnia 25 marca 2025 r.	Dokument aktualny, wymagający aktualizacji w okresie realizacji Strategii. Jest to dokument obowiązkowy, sporządzany na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Pozwala on realizować politykę ochrony środowiska.
Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Lubań na lata 2022-2026	Uchwała nr LII/319/2022 z dnia 25 stycznia 2022 r.	Dokument, który wyznacza kierunki rozwoju gospodarki niskoemisyjnej gminy. Rekomendowane dokonanie aktualizacji w okresie realizacji Strategii.
Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Lubań	Uchwała nr VIII/53/2011 Rady Miasta Lubań z dnia 31 maja 2011 r.	Sporządzany obowiązkowo w związku z Programem oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009–2032. Podstawa prawna: art. 162 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.) i § 10 ust. 1, 3 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest

Nazwa dokumentu	Szczegóły	Wytyczne do sporządzenia
		(Dz. U. z 2011 r., Nr 8, poz. 31).
Polityka społeczna		
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Lubań na lata 2026-2035	Uchwała nr XXIV/120/2025 Rady Miasta Lubań z dnia 28 października 2025 r.	Dokument obowiązkowy na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Lubaniu na lata 2024–2030	Uchwała nr III/22/2024 Rady Miasta Lubań z dnia 25 czerwca 2024 r.	Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 609 ze zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 424)
Programu Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Lubań na lata 2026–2029	Uchwała nr XXV/131/2025 Rady Miasta Lubań z dnia 25 listopada 2025 r.	Dokument aktualny, obowiązkowy na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program musi obejmować trzy lata.
Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Lubaniu na lata 2026–2029	Uchwała nr XXVII/143/2025 Rady Miasta Lubań z dnia 30 grudnia 2025 r.	Obowiązkowy dokument na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii sporządzany jest na okres nie dłuższy niż cztery lata.
Roczny Program Współpracy samorządu Gminy Miejskiej Lubań z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art.3 ust. 3 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o	Uchwała nr XXIV/119/2025 Rady Miasta Lubań z dnia 28 października 2025 r.	Dokument wymagający corocznej aktualizacji; powinien uwzględniać cele Strategii i potrzeby lokalne.

Nazwa dokumentu	Szczegóły	Wytyczne do sporządzenia
wolontariacie na 2026 rok		
Zarządzanie kryzysowe		
Plan Zarządzania Kryzysowego Miasta Lubań- Zarządzenie w sprawie organizacyjnego przygotowania działań oraz zasad planowania i wdrażania Planu zarządzania kryzysowego	Zarządzenie nr 107/2018 Burmistrza Miasta Lubań	Dokument obligatoryjny na podstawie ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym
Finanse publiczne		
Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Miejskiej Lubań na lata 2026-2039	Uchwała nr XXVII/138/2025 Rady Miasta Lubań z dnia 30 grudnia 2025 r.	Dokument obowiązujący; aktualizowany corocznie i spójny ze Strategią Rozwoju.
Budżet Miasta Lubań na 2026 rok	Uchwała nr XXVII/137/2025 Rady Miasta Lubań z dnia 30 grudnia 2025 r.	Dokument roczny, stanowiący podstawowy instrument finansowej realizacji Strategii.

Źródło: opracowanie własne

Skuteczna realizacja Strategii Rozwoju Miasta Lubań wymaga prowadzenia systematycznego monitoringu oraz okresowej ewaluacji podejmowanych działań. Proces ten ma na celu bieżącą ocenę stopnia realizacji celów strategicznych i operacyjnych, identyfikację ewentualnych barier oraz umożliwienie podejmowania działań korygujących, tak aby Strategia pozostawała dokumentem aktualnym i efektywnym.

Monitoring prowadzony będzie przez właściwe komórki organizacyjne Urzędu Miasta.

Wyniki monitoringu powinny być przedstawiane w formie raportów, zawierających ocenę postępów oraz rekomendacje dotyczące dalszych działań.

Ewaluacja stanowi pogłębioną ocenę realizacji Strategii i jej efektów, dokonywaną w określonych punktach czasowych. W ramach Strategii Rozwoju Miasta Lubań przewiduje się:

- ewaluację przed wejściem (ex-ante) - podejmowaną przed przyjęciem ostatecznej wersji strategii, element obowiązkowy zgodnie z ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju,
- ewaluację bieżącą (on-going) – prowadzoną w trakcie realizacji Strategii, ukierunkowaną na ocenę trafności i spójności podejmowanych działań,
- ewaluację okresową (mid-term) – realizowaną w połowie okresu obowiązywania Strategii, mającą na celu ocenę skuteczności i efektywności interwencji oraz ewentualne korekty kierunków działań,
- ewaluację końcową (ex-post) – przeprowadzaną po zakończeniu okresu realizacji Strategii, ukierunkowaną na ocenę trwałości osiągniętych efektów.

RAMY FINANSOWE I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Ramy finansowe Strategii Rozwoju Miasta Lubań określają orientacyjne kierunki oraz potencjalne źródła finansowania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w okresie obowiązywania Strategii. Dokument ma charakter ramowy i elastyczny, co oznacza, że nie stanowi zobowiązania budżetowego, lecz wyznacza kierunki alokacji środków finansowych w powiązaniu z celami strategicznymi Miasta.

Realizacja zaplanowanych działań – zarówno inwestycyjnych (tzw. „twardych”), jak i bezinwestycyjnych (tzw. „miękkich”) – będzie uzależniona od:

- możliwości finansowych Miasta,
- dostępności środków zewnętrznych,
- sytuacji społeczno-gospodarczej,
- uwarunkowań prawnych i instytucjonalnych,
- stopnia przygotowania projektów (w tym dokumentacji technicznej i aplikacyjnej).

STRUKTURA FINANSOWANIA

Finansowanie Strategii opiera się na montażu finansowym, łączącym środki własne Miasta z funduszami zewnętrznymi. Zakłada się dywersyfikację źródeł finansowania, co pozwoli na ograniczenie ryzyka finansowego oraz zwiększenie efektywności realizacji zaplanowanych przedsięwzięć.

W ramach Strategii przewiduje się realizację:

- zadań inwestycyjnych, obejmujących m.in. rozwój infrastruktury technicznej, społecznej, transportowej, rekreacyjnej, mieszkaniowej, środowiskowej i energetycznej,
- działań bezinwestycyjnych, obejmujących m.in. projekty społeczne, edukacyjne, kulturalne, zdrowotne, aktywizujące mieszkańców, wspierające przedsiębiorczość, integrację społeczną oraz rozwój kompetencji.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Podstawowym źródłem finansowania Strategii będą środki własne Miasta, w szczególności:

- dochody bieżące i majątkowe budżetu Miasta,
- nadwyżki budżetowe,
- środki pochodzące z opłat lokalnych, podatków oraz majątku komunalnego,
- środki zabezpieczane corocznie w Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz budżecie Miasta.

Środki własne będą pełniły również funkcję wkładu własnego w projektach współfinansowanych ze źródeł zewnętrznych.

Istotnym źródłem finansowania planowanych przedsięwzięć będą środki Unii Europejskiej. Uzupełniającym źródłem finansowania będą środki krajowe, w tym:

- dotacje celowe z budżetu państwa,
- środki z funduszy celowych,
- programy rządowe wspierające rozwój infrastruktury, mieszkalnictwa, ochronę środowiska, edukację, kulturę, sport i bezpieczeństwo.

ZASADY ZARZĄDZANIA FINANSOWANIEM STRATEGII

Realizacja Strategii będzie prowadzona w sposób etapowy, spójny z dokumentami finansowymi Miasta i dostosowany do aktualnych możliwości budżetowych.

Każda inwestycja przed realizacją będzie podlegała analizie wykonalności finansowej, ocenie dostępności źródeł finansowania oraz wpisaniu do odpowiednich planów wieloletnich i rocznych.

Monitorowanie realizacji Strategii obejmować będzie również kontrolę stopnia wykorzystania środków finansowych oraz ocenę efektywności ekonomicznej i społecznej realizowanych działań.

SPIS TABEL

Tabela 1 Cel strategiczny i cele operacyjne w wymiarze społecznym¹⁸

19

20

20

22

24

25

26

29

32

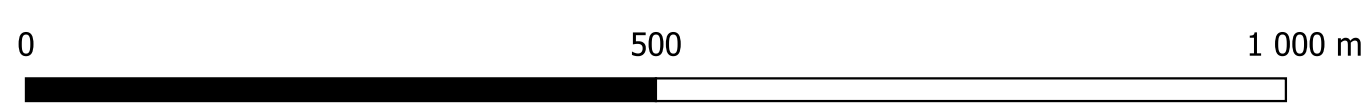
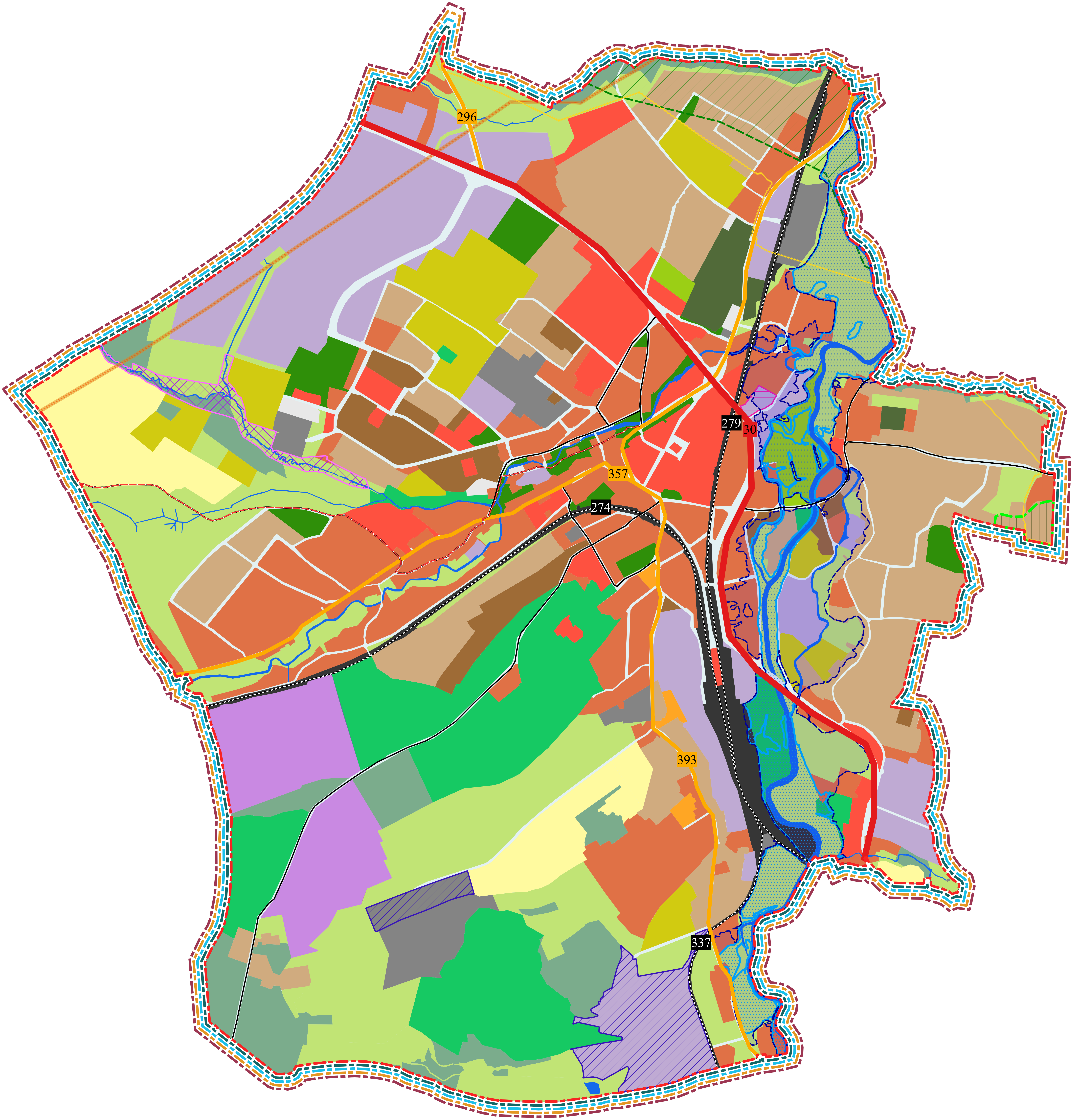
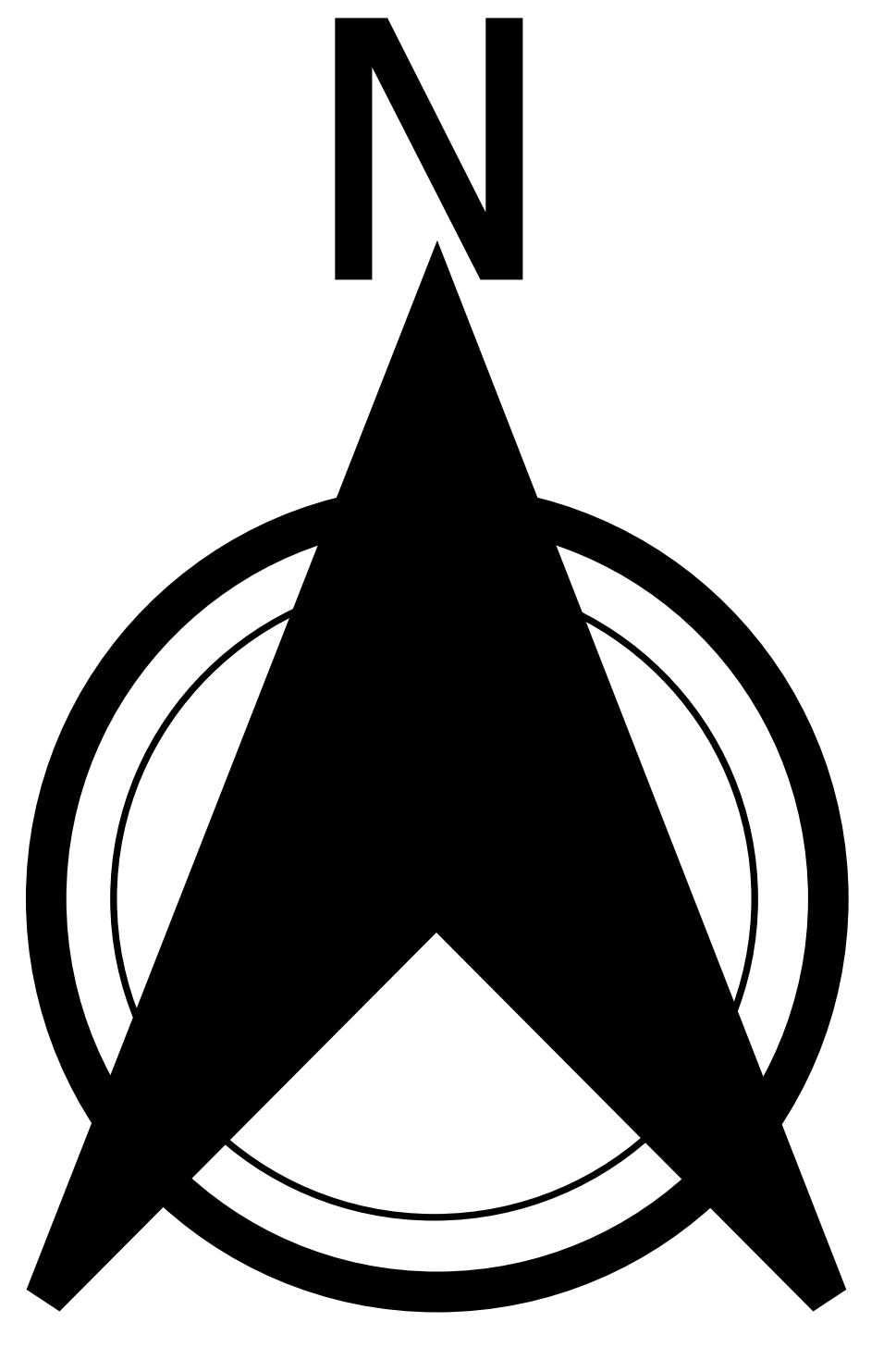
34

35

54

62

1: 6000

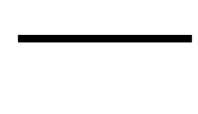
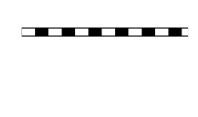
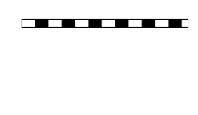

LEGENDA:

SYSTEM OSADNICZY

 Granica miasta Lubań

SYSTEM TRANSPORTOWY

- Droga krajowa nr 30
- Droga wojewódzka nr 296
- Droga wojewódzka nr 357
- Droga wojewódzka nr 393
- Drogi powiatowe Lubań
- Linia kolejowa nr 274
- Linia kolejowa nr 279
- Linia kolejowa nr 337
- Trasa rowerowa Via Regia nr 704

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

- Gazociąg
- Linia elektroenergetyczna 400kV

OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

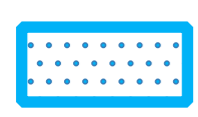
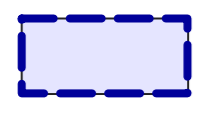

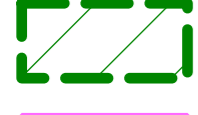

Na poziomie krajowym

 Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze

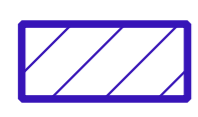

Na poziomie regionalnym

- Przygraniczny obszar funkcjonalny
- Obszar funkcjonalny cenny przyrodniczo
- Sudecki Obszar Funkcjonalny

SYSTEM PRZYRODNICZY

- Obszar zagrożenia powodziowego raz na 10 lat
- Obszar zagrożenia powodziowego raz na 100 lat
- Korytarz ekologiczny Sudety – Bory Dolnośląskie, zachodni GKZ-5A
- Korytarz ekologiczny Góry Stołowe – północ KZ-4
- Użytek ekologiczny Dolina Gozdnicy

ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

- Tereny lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego
- Tereny lokalizacji obiektów OZE
- Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej
- Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zabudowy usługowej
- Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej
- Tereny zabudowy usługowej
- Tereny zabudowy usługowej z przewagą usług publicznych
- Tereny odkrywkowej/powierzchniowej eksploatacji kopalni
- Tereny wód powierzchniowych śródlądowych
- Zieleń nieurzadzona
- Tereny lasów
- Tereny cmentarzy
- Tereny zieleni urządzonej
- Tereny zieleni i usług
- Tereny sportu i rekreacji
- Tereny ogródków działkowych
- Tereny zabudowy produkcyjno-usługowej
- Tereny infrastruktury technicznej i obsługi komunalnej miasta Lubań
- Tereny kolejowe
- Tereny rolnicze
- Tereny obsługi komunikacji samochodowej
- Tereny infrastruktury drogowej